

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: finanse i rachunkowość

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie

Data przeprowadzenia wizytacji: 25-26 stycznia 2020

Warszawa, 2020

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	14
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	17
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	23
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	28
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	30
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	35
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach	37
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	39
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	42
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Wojciech Downar, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Magdalena Osińska, ekspert PKA
2. dr hab. Anna Tobolska, ekspert PKA
3. mgr Bożena Ziemniewicz, ekspert PKA z grona pracodawców
4. Bogdan Marek, ekspert PKA z grona studentów
5. Grzegorz Kołodziej, sekretarz zespołu oceniającego PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku finanse i rachunkowość (dalej również: fir, FiR) prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Koninie (dalej również: PWSZ w Koninie) odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. Wizytacja tego kierunku studiów przeprowadzona została po raz pierwszy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	• ekonomia i finanse (dyscyplina wiodąca) – 90% pkt ECTS • nauki prawne – 5% pkt ECTS • nauki o zarządzaniu i jakości – 5% pkt ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/180 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	720 godzin/24 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	– Rachunkowość i podatki – Finance and Accounting for Business – Finanse przedsiębiorstw i sektora publicznego – Finanse ubezpieczeń i bankowość	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	140	67
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2315	1268
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	94	56
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	122	122
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	57	57

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie (dalej PWSZ) na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Technicznych prowadzi kształcenie na kierunku finanse i rachunkowość. Merytoryczną opiekę nad ocenianym kierunkiem sprawuje Katedra Nauk Ekonomicznych. Na kierunku prowadzone są studia stacjonarne i niestacjonarne, z czego na studiach stacjonarnych studiuje ok. dwa razy więcej studentów niż na niestacjonarnych.

Uczelnia jasno określiła cele kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. Celem nadrzędnym jest przygotowanie absolwentów do podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów w środowisku zawodowym z uwzględnieniem wybranej specjalności. Koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie absolwentów do pracy w różnych specjalnościach i na różnych stanowiskach w ramach tematyki finansów i rachunkowości. W szczególności zakłada się wykształcenie specjalistów, konsultantów, analityków, menedżerów, przedsiębiorców w zakresie m.in.: świadczenia usług finansowo-podatkowych, zarządzania finansami i controllingu, doradztwa ubezpieczeniowego, bankowego mogących pracować w różnych jednostkach sektora prywatnego i publicznego. Szeroki zakres współpracy z praktykami, którzy biorą bezpośredni udział w procesie projektowania kierunku studiów, jak również w procesie kształcenia zapewnia, że przekazywana wiedza i umiejętności uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Koncepcja kształcenia zgodna jest w pełni z zapisami misji i strategii Uczelni. Strategia Uczelni zakłada przygotowanie absolwentów do udanego startu zawodowego, poprzez zapewnienie dobrych warunków studiowania na uznanej w regionie i kraju Uczelni. Podstawowym założeniem polityki jakości (która jest sformalizowana w formie uchwały Senatu) jest dbałość o stałe podnoszenie jakości świadczonych usług edukacyjnych, stanowiąc zobowiązanie wobec studentów, całej społeczności akademickiej oraz społeczności regionu. W polityce jakości Uczelnia podkreśla rolę jaką odgrywa współpraca z przedsiębiorcami, administracją samorządową, organizacjami pozarządowymi i innymi uczelniami w realizacji procesu kształcenia i zaspokojeniu potrzeb rynku pracy.

(90% punktów ECTS), nauki prawne (5% ECTS) oraz nauki o zarządzaniu i jakości (5% ECTS). Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w ww. dyscyplinach. Zarówno opis efektów uczenia się, jak również program studiów są mocno zorientowane na zagadnienia związane bezpośrednio z subdyscypliną finanse. W opisie kierunkowych efektów uczenia się dominują zagadnienia z zakresu dyscypliny ekonomia i finanse. Z kolei każda z oferowanych specjalności (finanse przedsiębiorstw i sektora publicznego, finanse ubezpieczeń i bankowość, rachunkowość i podatki oraz specjalność anglojęzyczna Finance and Accounting for Business) odnosi się bezpośrednio do zagadnień z zakresu dyscypliny wiodącej. Udział innych dyscyplin w efektach uczenia się oraz w programie studiów jest niewielki, co ma swoje odzwierciedlenie w procentowym udziale punktów ECTS przypisanych do dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek. Wyprofilowanie ocenianego kierunku jest wyraziste, a kierunek posiada swoją specyfikę.

Istnieje ścisły związek pomiędzy koncepcją kształcenia a potrzebami otoczenia, zapewniony głównie poprzez wysoki udział w procesie dydaktycznym osób, które prowadzą zajęcia na ocenianym kierunku,

będących jednocześnie praktykami posiadającymi doświadczenie zawodowe związane z ocenianym kierunkiem i prowadzonymi przedmiotami (są to osoby prowadzące biura rachunkowe, kancelarie podatkowe, pełniące funkcje głównych księgowych, biegłych rewidentów, itp.). Dlatego też w sposób naturalny następuje przepływ do procesu dydaktycznego wiedzy praktycznej z obszarów działalności zawodowej właściwej dla ocenianego kierunku. Ponadto liczne kontakty z interesariuszami zewnętrznymi, zapewniają ich udział w opracowaniu koncepcji i celów kształcenia, również poprzez uczestnictwo w pracach formalnych organów Uczelni i Wydziału. Dzięki tym kontaktom zapewnione jest ciągłe monitorowanie aktualności przekazywanej wiedzy oraz adekwatności oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Dla studiów I stopnia sformułowano 13 efektów z zakresu wiedzy, 12 z zakresu umiejętności i 5 z zakresu kompetencji społecznych. Obowiązująca Uchwała Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koninie pochodzi z dnia 29.01.2020 r. i zastąpiła uchwałę nr 366/VI/V/2019 z dnia 21.05.2019 r. w sprawie ustalenia programu studiów na kierunku studiów finanse i rachunkowość o profilu praktycznym, studia I stopnia, prowadzonych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Koninie. Dokonana zmiana jest rezultatem pytań sformułowanych przez ekspertów ZO PKA dotyczących dostosowania opisu efektów uczenia się do poziomu 6 PRK. Zmiana ta nie wywołała znaczących skutków dla zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji uwzględnionego w kierunkowych efektach uczenia się. Efekty uczenia się są zgodne z poziomem i profilem kształcenia.

W sformułowaniu efektów dotyczących wiedzy zwraca się uwagę na miejsce nauki o finansach w systemie nauk i jej związek z innymi dyscyplinami (K_W02), znajomość kategorii ryzyka oraz innych kategorii finansowych, jak również pojęć wynikających z rachunkowości (K_W05, K_W10, K_W11) a także znajomość reguł prawnych, norm etycznych i zasad prowadzenia działalności gospodarczej (K_W05, K_W07, K_W09, K_W12 i K_W13). Wśród umiejętności wyróżniają się umiejętności analityczne związane z gromadzeniem, prognozowaniem i interpretacją danych finansowych, w tym pozyskanych podczas praktyk zawodowych (K_U01, K_U02, K_U04), umiejętności podejmowania decyzji oraz oceny skutków podejmowanych decyzji (K_U07, K_U08), umiejętności przygotowania prac pisemnych i uczenia się przez całe życie (K_U09, K_U11). Absolwent kierunku nabywa także kompetencje w zakresie współpracy w grupie oraz rozstrzygania dylematów zawodowych (K_K02 i K_K03). Ponadto, student nabywa znajomość terminologii w języku obcym właściwej dla nauk ekonomicznych i prawnych, w tym zwłaszcza dla finansów i rachunkowości na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Efekty zostały sformułowane w sposób zrozumiały, są możliwe do osiągnięcia w przewidywanym czasie i mogą być podstawą do stworzenia systemu ich weryfikacji. Efekty przedmiotowe zostały odniesione odpowiednio do efektów kierunkowych, tworząc z nimi spójną całość. Dla przykładu w sylabusie z języka angielskiego wprost wskazane zostały wymagania wstępne dotyczące poziomu językowego od A2+ do B1, zaś efekt przedmiotowy C02 odnosi się bezpośrednio do uzyskania poziomu B2. Bezpośrednio w sylabusach przedmiotów znajdują się odniesienia między przedmiotowymi a kierunkowymi efektami uczenia się oraz metodami ich weryfikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia zgodna jest z zapisami misji i strategii Uczelni. Analizując zapisy dokumentów dotyczących koncepcji i celów kształcenia, celów strategicznych Uczelni oraz założeń polityki jakości można stwierdzić, że Uczelnia ma jasno określoną charakterystykę absolwenta ocenianego kierunku w powiązaniu z rynkiem pracy oraz wie jakie działania należy podejmować, aby takiego absolwenta wykształcić. Efekty uczenia się odpowiadają poziomowi 6 PRK, są zgodne z koncepcją kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, zaś ich treść pozostaje w zgodzie z dyscyplinami, do których został przypisany kierunek studiów. Efekty uczenia się zapewniają realizację kształcenia na profilu praktycznym i uzyskanie kompetencji zawodowych pożądaných na rynku pracy. Są zrozumiałe i pozwalają na zbudowanie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe wykładane na kierunku finanse i rachunkowość są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowania w dyscyplinach ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki prawne, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej co znajduje potwierdzenie w kartach przedmiotów. Treści programowe są także kompleksowe i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Treści programowe realizowane na kierunku finanse i rachunkowość korespondują z zakresem działalności zawodowej właściwym dla ocenianego kierunku studiów, i prowadzonej przez pracowników Wydziału. Na kierunku finanse i rachunkowość prowadzone są studia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Studia w obu formach trwają 6 semestrów, prowadzą do uzyskania tytułu zawodowego licencjata, zaś liczba punktów ECTS wynosi 180. Na kierunku prowadzone są 3 specjalności w języku polskim i jedna w języku angielskim. Są to: rachunkowość i podatki, finanse przedsiębiorstw i sektora publicznego oraz finanse ubezpieczeń i bankowość, a także finance and accounting for business. Jak dotąd specjalność w języku angielskim nie została uruchomiona. Zajęcia podzielone zostały na cztery główne moduły: kształcenia ogólnego, podstawowego, kierunkowego i specjalnościowego. Do przedmiotów wybieralnych zaliczone zostały przedmioty specjalnościowe, seminarium dyplomowe oraz praktyka studencka. Literatura obowiązkowa wskazywana w sylabusach przedmiotu odwołuje się często do pozycji nowych i aktualnych, część z nich jest napisana przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w PWSZ w Koninie.

Aktualnie łączna liczba godzin na studiach stacjonarnych I stopnia wynosi 2315, a na niestacjonarnych 1268. Liczba godzin zajęć z języka angielskiego wynosi 120 w podziale na 90 godz. zajęć praktycznych i 30 godz. w postaci konsultacji i e-learningu na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Ponadto studenci rozwijają kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego w ramach zajęć kierunkowych prowadzonych w języku angielskim przez praktyków. Każdy student jest zobowiązany zaliczyć w języku angielskim jeden przedmiot kierunkowy i jeden przedmiot specjalnościowy.

Wykłady stanowią średnio ok. 18% zajęć na studiach stacjonarnych w kontakcie bezpośrednim (16% na studiach niestacjonarnych), ćwiczenia odpowiednio 20% (17% na studiach niestacjonarnych), laboratoria i warsztaty 34% (23%), seminaria i projekty 6,9% (6,4%), i zajęcia terenowe obejmujące głównie wizyty studyjne - 0,6% na obu typach studiów. Konsultacje i zajęcia b-learningowe wynoszą odpowiednio 20,5% na studiach stacjonarnych i 37% na studiach niestacjonarnych. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów wynosi 52% na studiach stacjonarnych i 31% na niestacjonarnych co spełnia wymogi ustawowe. Zajęcia do wyboru pozwalają uzyskać 31,6% ECTS, zaś zajęcia powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym stanowią 67,7% wszystkich punktów ECTS. Niektóre przedmioty są realizowane w formie blended learning. Zajęcia z wykorzystaniem tej metody realizowane są na następujących przedmiotach: 1. Mikroekonomia (udostępniane na platformie oprócz materiałów edukacyjnych także synchroniczne testy on-line), 2. Podstawy zarządzania i marketingu, 3. Przedsiębiorczość, 4. Systemy Informatyczne w Finansach i Rachunkowości - Comarch Optima, 5. Systemy Informatyczne w Rachunkowości - REWIZOR GT, 6. Systemy Informatyczne w Rachunkowości - Symfonia (oprócz materiałów edukacyjnych także zadania asynchroniczne i synchroniczne).

Uczelnia wskazała zestaw przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne. Należą do nich przede wszystkim przedmioty kierunkowe oraz specjalnościowe, w zakresie form zajęć nakierowanych na kształtowanie umiejętności praktycznych. Tym niemniej rekomenduje się dokładne sprecyzowanie zakresu tych przedmiotów.

Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Metody stosowane w dydaktyce obejmują standardowe prezentacje multimedialne, projekty indywidualne i zespołowe, case study, laboratoria, dyskusję na zajęciach, odpowiedzi na pytania. Kształcenie na odległość jest traktowane jako uzupełnienie zajęć prowadzonych w tradycyjnej formie.

Zajęcia na studiach stacjonarnych realizowane są w ciągu 5 dni roboczych w godzinach od 8.00 do 18.30. Zajęcia na studiach niestacjonarnych realizowane są w ramach 8 zjazdów sobotnio-niedzielných w ciągu jednego semestru. Zajęcia są prowadzone w blokach 1,5 godzinnych z przerwami, w sposób zapewniający odpowiednią higienę pracy w godzinach od 8.00 do 18.00. Liczebność grup na poszczególnych formach zajęć odpowiada formom zajęć i są dostosowane do posiadanych zasobów infrastrukturalnych. Harmonogram zajęć na studiach pierwszego stopnia posiada w części dni tygodnia dłuższe przerwy (tzw. „okienka”). Wynika to z dostępności czasowej wykładowców, dla których uczelnia nie stanowi jedyne miejsca zatrudnienia. Proces uczenia się jest dostosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Na uczelni działa pełnomocnik rektora ds. osób niepełnosprawnych i równego traktowania, który stale współpracuje z kanclerzem PWSZ w Koninie w celu zapewnienia

równych szans w realizacji procesu dydaktycznego. Efektem tej współpracy był w ostatnim okresie m.in. zakup interaktywnych monitorów dla studentów niedowidzących i niesłyszących. Pełnomocnik wspólnie z planistą zajęć dydaktycznych dokonuje też weryfikacji właściwego przydziału grup w których są studenci z określonym rodzajem niepełnosprawności do odpowiednio wyposażonych sal. W przypadku, gdy takie działania okazują się niewystarczające rektor może na wniosek studenta lub z własnej inicjatyw wyznaczyć indywidualną organizację studiów (§6 ust. 9 oraz §9 ust. 1 Regulaminu studiów).

Program studiów przygotowuje studentów do większości zawodów właściwych dla absolwentów kierunku finanse i rachunkowość, które zestawione zostały w raporcie samooceny na podstawie klasyfikacji zawodów przedstawionym w obwieszczeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 grudnia 2017 r. Jednak przedstawiony tam zestaw zawodów jest nieco zbyt szeroki i należałoby usunąć z niego takie zawody jak: Analityk giełdowy, Projektant pakietów usług finansowych, Specjalista zarządzania ryzykiem (underwriter) i Analityk inwestycyjny. ZO PKA rekomenduje dostosowanie listy zawodów do realnych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji oferowanych na ocenianym kierunku studiów.

W odniesieniu do wyników analizy treści programowych, harmonogramu realizacji programu studiów oraz form i organizacji zajęć, ZO rekomenduje:

- dokładne sprecyzowanie zakresu przedmiotów zaliczonych do tych które kształtują praktyczne umiejętności zawodowe;
- dostosowanie listy zawodów, do których przygotowują studia na ocenianym kierunku do zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji;
- wspólnie z samorządem przeprowadzanie raz w roku ewaluacji planowania zajęć pod kątem możliwości lepszego dostosowania do potrzeb studentów (jeśli dostępność czasowa pracowników to umożliwia);

Studenci kierunku finanse i rachunkowość prowadzonego w PWSZ w Koninie biorą udział w działalności Uczelni i mają w tym zakresie szereg osiągnięć. Należy do nich zaliczyć: zwycięstwa w 2018 i 2019 r. studentów ocenianego kierunku w konkursie organizowanym w ramach projektu Akademia Młodej Przedsiębiorczości, a także uzyskanie stanowisk stażystów w wyniku konkursu na organizację płatnych staży dla uczniów i studentów konińskich szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyk są adekwatne do koncepcji kierunku. Praktyki odbywają się zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, w II, III, IV, V i VI semestrze studiów. Wymiar praktyk to 720 godz. pracy własnej studenta, liczba punktów ECTS – 24 (1 pkt ECTS = 30 godzin). Praktyki podzielone są następująco: II semestr – 180 godzin, III semestr, 120 godzin, IV semestr 180 godzin, V semestr, 120 godzin, VI semestr 120 godzin. Korekty wymaga fakt, że jest tylko jedna karta przedmiotu określająca dokładnie te same efekty uczenia się dla wszystkich praktyk, niezależnie od roku studiów, choć stopień przygotowania do wykonywania pracy w czasie praktyk w II semestrze i w semestrze VI jest istotnie różny. Brak zapisów o czasie trwania praktyk w miesiącach. Realizacja elastycznie dostosowywana do możliwości studentów i praktykodawców w taki sposób, by łącznie spełniała warunek ustawowy.

Sformułowano wymagania wstępne, które spełniać powinni studenci rozpoczynający praktyki - powinni oni: znać podstawowe pojęcia z teorii organizacji, ekonomii i finansów oraz zarządzania przedsiębiorstwem (wiedza), potrafić wyszukiwać i gromadzić potrzebne informacje (umiejętności), samodzielnie zdobywać wiedzę oraz przekazywać własne poglądy (kompetencje społeczne). Takie sformułowanie jest na tyle ogólne, że aż uniwersalne, dzięki czemu faktycznie spełniają je studenci wszystkich lat studiów, choć oczywiście w różnym zakresie w zależności od roku studiów.

Za prawidłową organizację praktyk, w tym uwzględnienie potrzeb studenta z niepełnosprawnością, odpowiada Dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych i Technicznych PWSZ w Koninie, a w szczególności za organizację i nadzór nad studenckimi praktykami na wizytowanym kierunku odpowiada powołany przez Rektora menedżer kierunku.

Treści programowe określone dla praktyk umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Cele praktyk określono jako: poszerzenie wiedzy z zakresu finansów i zagadnień administracyjnych oraz nabycie praktycznych umiejętności niezbędnych przyszłym pracownikom działów finansowo-księgowych firm oraz banków, sprawdzenie własnej przydatności i predyspozycji do wykonywania zawodu, pozyskiwanie materiałów empirycznych do prac licencjackich.

Praktyki odbywają się w takich podmiotach, jak biura rachunkowe, firmy prowadzące doradztwo finansowe, pionry ekonomiczno-finansowe lub rachunkowości przedsiębiorstw, instytucje finansowe (banki, towarzystwa ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne lub emerytalne), jednostki administracji publicznej i inne komórki organizacyjne, a zatem miejsca, w których od studentów wymagana jest podstawowa wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu finansów i rachunkowości. Jednocześnie takie miejsca wyposażone są w sprzęty i programy komputerowe umożliwiające studentom osiągnięcie zaplanowanych efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe

Uczelnia przedłożyła sprawozdanie kierunkowego opiekuna praktyk za rok akademicki 2018/2019, w którym znajduje się wykaz jednostek przyjmujących studentów obejmujący 100 pozycji z wyżej wymienionych obszarów. W dokumencie tym podana jest inna liczba godzin praktyk (225) realizowanych w semestrze II i IV. W sprawozdaniu zakres przedmiotowy praktyk w semestrach II i IV różni się, różni się też zakres w zależności od specjalizacji, na co nie wskazuje obowiązujący sylabus. W związku z powyższym rekomenduje się uporządkowanie dokumentacji tak, by jasno oddzielić regulacje dla poszczególnych lat akademickich.

Weryfikacja infrastruktury i wyposażenia miejsc dotychczas nie była prowadzona (jedynym źródłem informacji były uwagi studenta w dzienniczku praktyk), ale nowy menedżer kierunku pracuje obecnie nad procedurami, które określą zasady, na jakich powinno się to odbywać. Informacja z dzienniczka praktyk lub wywiad po ich zakończeniu nie pozwala zapobiegać nieprawidłowej realizacji praktyk, a co za tym idzie nie zapewnia osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Organizacja praktyk odbywa się w oparciu o kierunkowy regulamin praktyk. Zasadą jest zgłaszanie miejsc praktyk przez studentów, ale w sytuacjach, gdy student nie potrafi znaleźć odpowiedniego miejsca, menedżer kierunku udziela mu pomocy. Brak jest informacji na temat kryteriów, które muszą spełniać placówki-miejsca odbywania praktyk zawodowych. Dokładniejsze informacje udzielane są podczas spotkania menedżera kierunku ze studentami na początku roku akademickiego. Zatwierdzanie miejsca praktyk dokonywane jest uznaniowo przez menedżera. Brak jest reguł przeprowadzania hospitacji praktyk, ale

nowy menedżer kierunku deklaruje, że trwają prace nad sformułowaniem stosownej procedury. Brak danych na temat hospitowania praktyk w okresie wcześniejszym. Zakres współpracy menedżera kierunku z opiekunami praktyk w miejscu ich odbywania nie jest sformalizowany, ale trwają prace nad sformułowaniem zasad, na jakich ta współpraca powinna się opierać.

Zaliczenia praktyk dokonuje menedżer kierunku na podstawie wymaganej dokumentacji oraz przeprowadzonych kontroli. Zaliczenie praktyk jest warunkiem zaliczenia semestru, na którym student jest zobowiązany ją zrealizować. Praktyka podlega zaliczeniu na ocenę. Należy nadmienić, że kryteria na poszczególne oceny są opracowane bardzo starannie i są zapewne dużym wsparciem dla opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania.

Podstawą do zaliczenia praktyk zawodowych może być udział studenta w pracach obozu naukowego, naukowo-technicznego, okres wykonywania czynności wolontariusza w kraju lub za granicą, praca zawodowa oraz prowadzona działalność gospodarcza, w tym również za granicą, jeżeli program czynności odpowiada wymogom określonym w kierunkowym regulaminie praktyk. W celu uzyskania zaliczenia student składa do dziekana wydziału oświadczenie o odbyciu praktyki w ramach pracy zawodowej lub oświadczenie o odbyciu praktyki w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Decyzję o zaliczeniu praktyki podejmuje wówczas dziekan wydziału albo właściwy menedżer kierunku.

Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań jest uregulowany, a wzory dokumentów przedstawiono w trakcie wizytacji. Wymagania co do kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji opiekunów praktyk nie są formalnie uregulowane. Rekomenduje się opracowanie takiego dokumentu, bowiem ułatwiłoby to rekrutowanie odpowiednich osób. Zadania opiekuna praktyk sformułowane są w umowie z podmiotem przyjmującym.

Na wizytowanym kierunku jest jedna osoba dedykowana praktykom (menedżer kierunku) i przypada na nią 214 studentów. Wydaje się, że taki stan rzeczy nie pozwala na sprawowanie odpowiedniego nadzoru nad prawidłową realizacją praktyk przy innych licznych obowiązkach menedżera praktyk

Brak jest systematycznej oceny programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk. Realizacja praktyk oraz efekty uczenia się osiągane na praktykach nie są oceniane w kategoriach jakościowych. Studenci nie oceniają praktyk w badaniach ankietowych. Natomiast kwestia praktyk podnoszona jest w czasie dyskusji na temat doskonalenia programu studiów z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

W odniesieniu do wyników analizy praktyk zawodowych na wizytowanym kierunku, ZO rekomenduje:

- opracowanie karty przedmiotu dla praktyk zawodowych z uwzględnieniem stopnia przygotowania studentów (na II, III, IV, V i VI semestrze) i poszczególnych specjalności;
- ujednolicenie zasad odbywania praktyk zawodowych i opracowanie wszystkich rzeczywiście stosowanych wariantów;
- opracowanie dokumentu określającego wymagania co do kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji opiekunów praktyk, bowiem ułatwiłoby to rekrutowanie odpowiednich osób;
- sprawdzanie infrastruktury i wyposażenia miejsc odbywania praktyk przed ich rozpoczęciem lub w początkowym okresie ich trwania w drodze wizytacji albo wywiadu telefonicznego z podmiotem przyjmującym lub studentem;
- opracowanie kryteriów zatwierdzania miejsc praktyk;

- opracowanie zasad hospitowania praktyk;
- opracowanie zasad komunikowania się menedżera kierunku z opiekunem praktyk w miejscu ich odbywania;
- prowadzenie systematycznej oceny programu praktyk, osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni i w miejscu odbywania praktyk, a także stopnia osiągania efektów uczenia się zaplanowanych dla praktyk.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści wykładane na kierunku finanse i rachunkowość są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowań w dyscyplinach, do których przypisany został oceniany kierunek, a także wiedzy praktycznej, co znajduje potwierdzenie w sylabusach przedmiotów. Treści programowe są kompleksowe i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Duża liczba zajęć praktycznych motywuje studentów do samodzielnego poszukiwania rozwiązań. Kształcenie na odległość jest traktowane jako uzupełnienie zajęć prowadzonych w tradycyjnej formie. Program studiów przygotowuje studentów do praktycznej działalności zawodowej w obszarze finansów, bankowości i rachunkowości. Praktyki realizowane są w wymiarze godzinowym odpowiadającym pracy przez 6 miesięcy, co wobec zapisów ustawowych należy przyjąć za spełnienie kryterium w tym zakresie. Drobne uchybienia co do organizacji praktyk nie powodują obniżenia ich jakości w warunkach rynku pracownika i wzrastającego popytu na specjalistów w zakresie finansów i rachunkowości. Jakość praktyk i dobre przygotowanie studentów je odbywających została potwierdzona przez uczestników spotkania z otoczeniem społeczno-gospodarczym, reprezentujących firmy przyjmujące. Z uwagi na duże zapotrzebowanie na absolwentów wizytowanego kierunku studenci z łatwością znajdują praktyki, które często owocują podjęciem stałej współpracy (umowa o pracę, umowa zlecenia). Osoby decyzyjne ze strony Uczelni rozumieją znaczenie praktyk dla całego procesu dydaktycznego i potwierdzają, że trwają intensywne prace nad udoskonaleniem ich organizacji i nad opracowaniem procedur zapewniających ich jak najwyższą jakość.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Kandydaci na studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym na kierunku finanse i rachunkowość są przyjmowani na podstawie punktów przyznawanych za ocenę z egzaminu dojrzałości z języka obcego, matematyki i wybranego przedmiotu o największej liczbie punktów. Dla osób, które zdawały tzw. starą maturę zamiast matematyki przyjmuje się ocenę z języka polskiego. W przypadku, gdy kandydatem na studia jest cudzoziemiec stosowane są przepisy krajowe dotyczące uznawalności wykształcenia średniego lub matury międzynarodowej IB oraz EB. Kandydaci dokonują rejestracji w systemie elektronicznym, zaś postępowanie kwalifikacyjne jest przeprowadzane przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną. Zasady rekrutacji dla wszystkich kandydatów na studia reguluje uchwała nr 361/VI/VI/2019 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koninie z dnia 10 czerwca 2019 r. w sprawie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego i drugiego stopnia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Koninie oraz sposobu jej przeprowadzania na rok akademicki 2020/2021. Zasady rekrutacyjne nie zawierają procedur dyskryminujących ani ograniczających kandydatów z uwagi na żadne kryterium. Kryteria przyjęć na wszystkie poziomy studiów są opracowane w sposób przejrzysty i jednolity dla całej Uczelni.

Senat PWSZ w Koninie w uchwale Nr 340/VI/V/2019 z dnia 21 maja 2019 r. określił organizację potwierdzania w PWSZ w Koninie efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną oraz sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się. Zasady ubiegania się o uznanie efektów uczenia się są uregulowane w § 29 Regulaminu Studiów PWSZ w Koninie. Jednakże w świetle obowiązujących przepisów wyższego rzędu do potwierdzania efektów uczenia się na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia jest uprawniona podstawowa jednostka organizacyjna Uczelni posiadająca co najmniej pozytywną ocenę programową na tym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, co jeszcze nie nastąpiło. Efekty uczenia się potwierdzone zagranicą, za pomocą systemu ECTS, zapewniają możliwość identyfikacji oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów na kierunku finanse i rachunkowość na podstawie learning agreement (LA) lub training agreement (TA).

Sposoby weryfikacji i oceny osiągania efektów uczenia się określa program studiów oraz szczegółowo sylabusy przedmiotów. Weryfikacja i ocena osiąganych przez studenta efektów uczenia się odbywa się za pomocą następujących sposobów: aktywność na zajęciach, dyskusja, odpowiedzi ustne, studium przypadku, prace domowe, prezentacje indywidualne i zespołowe, projekty indywidualne i zespołowe, sprawozdania, prace semestralne, kolokwium, egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, odpowiedzi ustne. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się i zaliczania poszczególnych przedmiotów, semestrów i lat studiów na kierunku finanse i rachunkowość precyzuje Regulamin Studiów.

Proces dyplomowania dla studiów pierwszego stopnia (praca dyplomowa i egzamin dyplomowy) został uregulowany przez: § 36 - § 41 Regulaminu studiów PWSZ w Koninie, zarządzenie nr 138/2019 Rektora PWSZ w Koninie z dnia 4 listopada 2019 r. w sprawie procedury dyplomowania oraz przyjętych wzorów dokumentów dla złożenia pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego, a także decyzję nr 4/2019 Dziekana WNEiT PWSZ w Koninie z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie terminów składania prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych w roku akademickim 2019/2020 w kontekście procedury antyplagiatowej. Wyniki zastosowania JSA wskazują na spełnienie przez absolwentów wskaźników

dopuszczalnego podobieństwa, gdyż tylko w 3 przypadkach promotorzy zobowiązani byli pisać wyjaśnienia o ich przekroczeniu. Od listopada 2019 r. w PWSZ w Koninie obowiązuje zarządzenie Rektora, w którym sprecyzowano minimalny zakres literatury obcojęzycznej jaka powinna zostać wykorzystana podczas pisania pracy licencjackiej. Minimalny wymóg wynosi 5 pozycji w języku angielskim. Ponadto praca dyplomowa powinna mieć charakter empiryczny (przy odniesieniu do właściwej teorii) i bazować na: badaniach ilościowych, jakościowych, w tym eksperymentach, projektach, studium przypadku, analizie porównawczej lub innej formie pracy badawczej. Bezpośrednią opiekę nad przygotowaniem pracy dyplomowej sprawuje promotor. Omawiana procedura dyplomowania pozwala na weryfikację efektów uczenia się nabywanych w okresie studiów we wszystkich trzech wymiarach: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

Interesującym i godnym szerszego upowszechnienia elementem składającym się na procedurę ukończenia studiów jest obowiązek opracowywania portfolio przez studentów Uczelni. Reguluje to zarządzenie nr 149/2019 Rektora PWSZ w Koninie. W portfolio powinny zostać zaprezentowane najważniejsze osiągnięcia studenta, a w szczególności podejmowane w trakcie studiów inicjatywy i działania, które pozwoliły zdobyć kompetencje społeczne pożądane po ukończeniu danego kierunku studiów. Student ostatniego roku studiów, dla którego zgodnie z programem studiów warunkiem ukończenia studiów jest złożenie pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego, składa portfolio wraz z pracą dyplomową. Pytanie dotyczące zdobytych przez studenta kompetencji społecznych zaprezentowanych w portfolio stanowi dodatkowe pytanie zadawane przez komisję podczas egzaminu dyplomowego.

Analiza prac przejściowych dokonana podczas wizytacji ZO PKA na kierunku finanse i rachunkowość wskazuje, że weryfikacja efektów uczenia się przebiega zgodnie z założeniami opisanymi w sylabusach przedmiotów i obejmuje zawarte w nich tematy. Ocenione testy i inne prace z języka angielskiego w sposób wiarygodny wskazują na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na poziomie B2. Studenci otrzymują informacje zwrotne na temat swoich postępów w nauce. ZO PKA rekomenduje, aby w teczkach, w których przechowuje się prace przejściowe do celów archiwizacji dołączyć sylabus przedmiotu oraz protokół z ocenami końcowymi. Analiza struktury ocen z poszczególnych przedmiotów wskazuje na zrównoważony rozkład poszczególnych ocen uzyskanych przez studentów.

Ocena prac dyplomowych wskazuje, że pozwalają one weryfikować efekty uczenia się w dyscyplinach, do których zostały przypisane, tj. przede wszystkim w ekonomii i finansach, naukach o zarządzaniu i jakości oraz naukach prawnych w zakresie niezbędnym dla kierunku finanse i rachunkowość. Poziom merytoryczny prac i ich oceny są zróżnicowane, jednak wszystkie spełniają wymogi stawiane pracom licencjackim na kierunku finanse i rachunkowość, wszystkie też zawierają element rozwiązania praktycznego problemu. Tematyka prac licencjackich odpowiada zakładanym efektom uczenia się i jest zgodna z treściami realizowanymi na kierunku finanse i rachunkowość. Prace przedłożone do oceny na kierunku finanse i rachunkowość najczęściej wykorzystywały studium przypadku jako metodę badawczą, przy czym posługiwano się zarówno materiałem liczbowym jak i analizą dokumentów.

Studenci, którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2019/20 nie będą pisali pracy licencjackiej, będą natomiast przygotowywali projekt. Rekomenduje się, aby sprecyzować wymogi i zakres, jakie powinny spełniać projekty końcowe, w tym również wykorzystanie literatury anglojęzycznej.

W świetle przeprowadzonej analizy, ZO PKA rekomenduje:

- w celu archiwizacji prac etapowych uzupełnić zawartość teczek o protokoły egzaminu/zaliczenia oraz sylabusy przedmiotów;
- uzupełnić wymogi i zakres, jakie powinny spełniać projekty końcowe, które zastąpią prace licencjackie;

Z punktu formalnego prace Uczelni oraz Wydziału koncentrują się na zapewnieniu bezstronności, rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji oraz wiarygodności i porównywalności ocen. W przypadku sytuacji konfliktowych regulamin studiów przewiduje egzamin komisyjny oraz postępowanie dyscyplinarne. Indywidualne podejście stosowane jest wobec osób szczególnie uzdolnionych oferując im Indywidualny Program Studiów oraz osób z problemami i z niepełnosprawnością, tak, aby każda z nich, uwzględniając stopień i rodzaj jej niepełnosprawności, mogła aktywnie uczestniczyć w zajęciach i osiągnąć zakładane przez dany przedmiot efekty uczenia się, jak również uczestniczyć w ich weryfikacji

W świetle przeprowadzonej analizy, ZO PKA rekomenduje:

- w celu archiwizacji prac etapowych uzupełnić zawartość teczek o protokoły egzaminu/zaliczenia oraz sylabusy przedmiotów;
- uzupełnić wymogi i zakres, jakie powinny spełniać projekty końcowe, które zastąpią prace licencjackie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W PWSZ w Koninie stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane warunki przyjęcia kandydatów na studia. Uczelnia ma także zdefiniowane kryteria kwalifikacji obcokrajowców, a także uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym i potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Stosowane w trakcie zaliczeń i egzaminów metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta. Poprzez informację zwrotną oraz propozycję przygotowania portfolio motywują studentów do aktywnego udziału w procesie studiowania. Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk i prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się na kierunku finanse i rachunkowość. Dotyczy to także zakładanego stopnia znajomości języka obcego. Przewidziano możliwości indywidualizacji kształcenia oraz metody rozwiązywania spraw spornych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku finanse i rachunkowość o profilu praktycznym w PWSZ w Koninie proces dydaktyczny realizowany jest zarówno przez pracowników etatowych uczelni, jak i pracowników zewnętrznych w ramach umów cywilno-prawnych, którzy posiadają ugruntowane kompetencje zawodowe, wynikające w głównej mierze z wieloletniej pracy w różnych instytucjach na stanowiskach związanych z rachunkowością i finansami.

Grupa pracowników etatowych Uczelni prowadzących zajęcia dydaktyczne na wizytowanym kierunku liczy 21 osób, w tym:

- trzech profesorów Uczelni ze stopniem naukowym doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinach: finanse, ekonomia (obecnie w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie ekonomia i finanse) oraz w specjalnościach: rachunkowość, ekonomika i organizacja przedsiębiorstw, ekonomika przemysłu, statystyka, statystyka medyczna, ekonometria, matematyka finansowa. Przedstawiony w załącznikach do raportu samooceny dorobek publikacyjny, doświadczenia badawcze (m.in. prowadzenie projektów i udział w grantach) oraz pozostałe osiągnięcia naukowe w reprezentowanych dyscyplinach (m.in. udział w konferencjach, panelach kongresowych, recenzowanie prac i rozpraw naukowych, opieka promotorska), a także kompetencje dydaktyczne wynikające z wieloletnich doświadczeń w prowadzeniu zajęć ze studentami na różnych uczelniach, na różnych poziomach szkolnictwa wyższego oraz autorstwo/ współautorstwo podręczników, w pełni umożliwiają realizację powierzonych zajęć;
- trzynastu adiunktów ze stopniem naukowym doktora, w tym jeden dodatkowo z tytułem inżyniera; reprezentowane obszary naukowe to w przypadku 11 adiunktów dziedzina nauk ekonomicznych i jej różne dyscypliny: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu (obecnie w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości) oraz zróżnicowane specjalności: rachunkowość, ekonometria i statystyka, zarządzanie i marketing, ekonomika i organizacja przedsiębiorstwa. Przedstawiony dorobek publikacyjny, aktywność konferencyjna i uczestnictwo w projektach badawczych, a także udokumentowane kompetencje dydaktyczne (głównie wypracowane poprzez wieloletnie prowadzenie zajęć ze studentami w różnych uczelniach, a także doświadczenia w prowadzeniu szkoleń w instytucjach spoza szkolnictwa wyższego) i dodatkowo aktywność w podwyższaniu kwalifikacji (m.in. udział w kursach, szkoleniach, ukończone studia podyplomowe) w pełni umożliwiają prowadzenie powierzonych zajęć. Dwóch adiunktów prowadzących zajęcia z pierwszej pomocy przedmedycznej posiada tytuły doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w specjalności pielęgniarstwo oraz anestezjologia i intensywna terapia. Z nadesłanej na prośbę zespołu oceniającego dodatkowej dokumentacji wynika, że posiadają oni także kwalifikacje dydaktyczne (potwierdzone uprawnienia pedagogiczne i instruktora), dorobek publikacyjny oraz duże doświadczenie zawodowe, wynikające z pracy w szpitalu i pracy lekarza karetki reanimacyjnej. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w tej grupie pracowników uczelni niemalże wszyscy (11) posiadają duże doświadczenia zawodowe, związane z działalnością w podmiotach gospodarczych na różnych stanowiskach, w tym kierowniczych, związanych

z finansami i rachunkowością (np. są wśród nich dyrektor strategiczny i manager ds. marketingu w dużym przedsiębiorstwie produkcyjnym, analityk bankowy, analityk w biurze rachunkowym i w biurze maklerskim, szkoleniowcy w przedsiębiorstwach, radca prawny, zarządzający w Instytucie Prognoz i Analiz Rynkowych, dyrektor sklepów międzynarodowej sieci handlowej, konsultanci finansowi w firmach konsultingowych) - takie doświadczenia zawodowe są szczególnie ważne dla prowadzenia zajęć na kierunku o profilu praktycznym;

- pięciu wykładowców z tytułem zawodowym magistra. Trzech z nich ukończyło kierunki studiów finanse i bankowość w specjalności rachunkowość, Zarządzanie i marketing w specjalności organizacja i kierownictwo, Zarządzanie w specjalności finanse i rachunkowość przedsiębiorstw. Mają oni nieco skromniejszy dorobek naukowy, natomiast znaczne doświadczenie dydaktyczne wynikające z prowadzenia od wielu lat zajęć praktycznych dla studentów PWSZ w Koninie oraz szkoleń z zakresu finansów i rachunkowości w przedsiębiorstwach, a nawet prowadzenia własnej firmy szkoleniowej. Posiadają także duże doświadczenie zawodowe potwierdzone np. certyfikatami księgowego przez Ministerstwo Finansów oraz doświadczenie wynikające z pracy na stanowiskach kierowniczych w firmach ubezpieczeniowych, czy też własnej kancelarii podatkowej. Z kolei dwie wykładowczynie zatrudnione w PWSZ prowadzą na kierunku FiR zajęcia z pierwszej pomocy przedmedycznej i posiadają dyplomy ukończenia studiów pielęgniarstwa oraz bardzo duże doświadczenie zawodowe, w tym także związane z prowadzeniem zajęć dydaktycznych na PWSZ w Koninie.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku finanse i rachunkowość, głównie o charakterze praktycznym prowadzone są również przez pracowników zatrudnionych w ramach umów cywilno-prawnych – w roku akademickim 2018/ 2019 było to 21 osób, w tym:

- jedna z tytułem doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinie finanse (obecnie w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie ekonomia i finanse). W raporcie samooceny przedstawiony został obszerny dorobek naukowy, wielokrotnie nagradzany nagrodami naukowymi, a także udokumentowane wieloletnie doświadczenia w prowadzeniu zajęć dydaktycznych zakresu finansów i bankowości oraz seminarium dyplomowego, zarówno na uczelniach wyższych, jak i na szkoleniach EFG – opisane kompetencje nie budzą wątpliwości w kwestii przypisania zajęć dydaktycznych wykładowych oraz ćwiczeniowych z zakresu bankowości;
- siedem ze stopniem doktora, w takich dyscyplinach jak: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości oraz w specjalnościach: bankowość, ubezpieczenia społeczne. Dwie osoby z tego grona posiadają stopnie doktorskie w innych dyscyplinach, mianowicie, nauki prawne i socjologiczne ale z kolei ich dorobek naukowy oraz doświadczenia zawodowe związane są z obszarem finansów (tj. prawo podatkowe i finanse publiczne). Tylko jeden z analizowanej grupy wykładowców nie prowadzi zajęć w formie wykładów, natomiast wszyscy wykazali się dorobkiem naukowym w formie publikacji, choć niezbyt licznych (zazwyczaj 1-2 pozycje i tylko w jednym przypadku 10 pozycji za ostatnie 6 lat). Również wszyscy ci wykładowcy prowadzą zajęcia praktyczne (laboratoryjne, ćwiczeniowe, warsztatowe), ściśle związane z ich kompetencjami zawodowymi, zdobytymi w pracy w różnych instytucjach i podmiotach gospodarczych (np. urzędy skarbowe, Urząd Miejski w Koninie, Ministerstwo Finansów, Bank Zachodni WBK, ING Bank Śląski, Nationale-Nederlanden, Pramerica Życie, PZU Życie, PZU SA, Aviva, w kancelarii podatkowej i biurze rachunkowym) i potwierdzonymi

certyfikatami, uprawnieniami państwowymi (np. uprawnienia do prowadzenia ksiąg rachunkowych, certyfikaty księgowe, biegłego rewidenta, inspektor kontroli skarbowej, świadectwo kwalifikacyjne do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych wydane przez Ministra Finansów, uprawnienia radcy prawnego, certyfikaty z zakresu zarządzania, zarządzania zmianą, przedsiębiorczości, zarządzania bankiem, zarządzania zasobami ludzkimi, dyplomy studiów podyplomowych i MBA, wpisy na listę doradców podatkowych). Wszyscy wykazali się kompetencjami dydaktycznymi związanymi z prowadzeniem zajęć na uczelniach wyższych, jak i w firmach szkoleniowych.

- trzynastu z tytułem magistra i magistra inżyniera - w tej grupie pracowników są przede wszystkim osoby z dużym doświadczeniem zawodowym, jak również z kompetencjami dydaktycznymi, co odpowiada wymaganiom w zakresie powierzonych im zajęć wyłącznie o charakterze praktycznym. 9 osób z tej grupy ukończyło studia w zakresie nauk ekonomicznych, na takich kierunkach jak: rachunkowość i finanse przedsiębiorstw, finanse i rachunkowość, zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie i marketing, finanse i bankowość, handel i marketing, administracja w zakresie finansów publicznych. Ich duże doświadczenie zawodowe wynika z zatrudnienia na różnych stanowiskach w obszarze zawodowym finansów i biznesu (np. główny księgowy i prokurent w znanej spółce transportowej, specjalista ds. ryzyk finansowych w firmie doradczo-szkoleniowej jednego z większych zakładów przemysłowych w Koninie, pracownik wyższego szczebla banku spółdzielczego). Ponadto prowadzenie zajęć wyspecjalizowanych w module kształcenia ogólnego (tj. przedsiębiorczość i technologie informacyjne) powierzono osobom z dyplomami magistrów po takich kierunkach jak pedagogika i fizyka. Z uzupełniającej dokumentacji nadesłanej na prośbę Komisji wizytującej kierunek wynika, że pracownicy ci posiadają udokumentowane kompetencje zawodowe i dydaktyczne do prowadzenia przypisanych im zajęć. Z kolei zajęcia o charakterze praktycznym z matematyki prowadzone są przez osoby z dyplomami studiów matematycznych oraz z dużym doświadczeniem dydaktycznym, a w jednym przypadku z bardzo dużym dorobkiem naukowym. Należy też dodać, że trzech pracowników z omawianej grupy ma otwarte przewody doktorskie i również znaczny dorobek publikacyjny.

Aktywność nauczycieli akademickich zaangażowanych w prowadzenie kierunku FiR przejawia się również w opracowywaniu podręczników dla studentów: w latach 2017- 19 zostało wydanych 12 współautorskich podręczników dotyczących różnych zagadnień szczegółowych w obszarze finansów i rachunkowości, a w latach 2010 -2014 - 5 tytułów.

Liczba nauczycieli akademickich prowadzących kierunek (razem 42) w stosunku do liczby studentów (140 na studiach stacjonarnych i 67 na niestacjonarnych) w pełni umożliwia prawidłową realizację programu dydaktycznego.

Liczba godzin dydaktycznych na studiach stacjonarnych prowadzonych przez pracowników zatrudnionych w uczelni wynosi w roku akademickim 2019/2020 2520 godzin, a liczba godzin prowadzonych przez pracowników zatrudnionych na podst. umów cywilno- prawnych wynosi 810 (wyliczono na podstawie danych zawartych w dokumencie „Przydział godzin dydaktycznych nauczycieli akademickich na kierunku Finanse i rachunkowość w roku akademickim 2019/2020). Tak więc udział zajęć prowadzonych przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni na podstawowym miejscu pracy wynosi

75,7%, co jest zgodne z art. 73.ust.2 pkt 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Przydział zajęć i obciążenia godzinowe nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni są zgodne z wymaganiami, choć bardzo zróżnicowane: od 14 godzin do 367 w przypadku wykładowców, od 3 godz. do 340 w przypadku adiunktów i od 15 do 79 godzin w przypadku profesorów uczelni. Jak wyjaśniono podczas wizytacji, taki rozkład wynika z dopasowania kompetencji merytorycznych do prowadzonych zajęć. Podczas spotkania z nauczycielami akademickimi nie zgłoszono w tym zakresie uwag krytycznych i ze zrozumieniem wskazywano na dużą potrzebę elastyczności, gdyż obciążenia planowane w czerwcu na kolejny rok akademicki i tak muszą być weryfikowane we wrześniu po zakończeniu rekrutacji.

Nauczyciele akademicki na kierunku FiR mają możliwość wykorzystania metody b-learningu do wspomagania i uatrakcyjnienia swoich zajęć – obecnie ten sposób prowadzenia zajęć jest wykorzystywany pomocniczo tylko w nielicznej grupie przedmiotów (mikroekonomia, podstawy zarządzania i marketingu, przedsiębiorczość, systemy Informatyczne w finansach i rachunkowości - Comarch Optima, systemy informatyczne w rachunkowości - REWIZOR GT oraz systemy informatyczne w rachunkowości - Symfonia). Przygotowanie do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem tej metody jest wspierane przez uczelnię poprzez powołanie specjalnego stanowiska koordynatora ds. wdrażania platformy e-learningowej (Zarządzenie nr 103/2019 Rektora PWSZ w Koninie), który zapewnia szkolenia i pomoc techniczną zarówno wykładowcom, jak i studentom, a także na bieżąco monitoruje problemy i nowe potrzeby w tym zakresie.

Dobór nauczycieli akademickich jest prowadzony w procedurze konkursowej – przegląd dokumentacji w tym zakresie podczas wizytacji potwierdził realizację następujących kroków: 1) wniosek władz dziekańskich do rektora o pozwolenie na otwarcie konkursu, 2) decyzja rektora, 3) w przypadku pozytywnej decyzji powołanie komisji konkursowej do przeprowadzenia otwartego konkursu na stanowisko, 4) publiczne ogłoszenie konkursu z podaniem wymagań, które powinien spełniać kandydat, 5) posiedzenie komisji konkursowej, podczas której wyłania się kandydata 6) przygotowanie protokołu komisji konkursowej z prośbą do rektora o zatrudnienie kandydata, 7) zgoda rektora i ogłoszenie wyników konkursu. Z kolei dobór kadry spoza środowiska uczelnianego, zatrudnianych na umowy cywilno-prawne, następuje w oparciu o indywidualne rozmowy z władzami wydziału i kierownikiem KNE, a podstawowymi kryteriami doboru jest adekwatność dorobku naukowego/dydaktycznego i/lub doświadczenia zawodowego z treściami poszczególnych przedmiotów. Ponadto zasięgane są opinie o kandydatach, o ich kwalifikacjach, kompetencjach zawodowych, predyspozycji do pracy nauczyciela w różnych jednostkach otoczenia społeczno-gospodarczego, z których się wywodzą.

W zakresie polityki kadrowej prowadzone są również oceny nauczycieli akademickich. Są oni oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków dydaktycznych, na podstawie anonimowych ankiet, przeprowadzanych raz na kwartał drogą elektroniczną. Wzory ankiet są dostępne na stronie www uczelni i są znane zarówno studentom, jak i pracownikom dydaktycznym. Drugim rodzajem oceny są rozmowy indywidualne z kierownikiem katedry, a kolejnym hospitacje. Jak ustalono podczas wizytacji, w całej uczelni przyjęto wspólną politykę w zakresie przeprowadzania hospitacji zajęć - przeprowadzane są one w każdym semestrze na każdym roku studiów, co daje minimum trzy hospitacje w semestrze zimowym i trzy w semestrze letnim. Listę hospitowanych zajęć na kierunku FiR wyznacza kierownik Katedry Nauk Ekonomicznych, który kieruje się w tym zakresie następującymi

przebiegami: 1) wynikiem oceny nauczyciela na podstawie ankiet studentów z poprzednich okresów (niska ocena zajęć i prowadzącego przez studentów daje podstawę do wytypowania danej osoby i zajęć do hospitacji); 2) czasem pracy w PWSZ w Koninie (nowi nauczyciele poddawani są hospitacji w pierwszej kolejności; 3) czasem jaki minął od ostatniej hospitacji); 4) wynikami poprzedniej hospitacji. Z uwagi na fakt kształcenia na profilu praktycznym częściej hospitowane są zajęcia praktyczne (ćwiczenia, warsztaty, zajęcia projektowe, laboratoria) niż wykładowe. Arkusze ocen hospitacyjnych są znane i dostępne na stronie internetowej uczelni – zawierają 9 kryteriów głównych i szereg szczegółowych, uzupełniających. Przegląd raportów zbiorczych z hospitacji udostępnionych przez dziekana wydziału podczas wizytacji, prowadzi do konkluzji, że są one skonstruowane klarownie, a wydane oceny są jednoznaczne w interpretacji. Podczas spotkania z nauczycielami akademickimi nie zgłoszono uwag krytycznych w tym zakresie.

Nauczyciele akademicy podlegają także ocenom okresowym – są one przeprowadzane według ustalonych kryteriów w arkuszu oceny, który stanowi załącznik do Uchwały nr 215/VI/III/2018 Senatu PWSZ w Koninie z dnia 20 marca 2018 roku w tej sprawie. Arkusz składa się z siedmiu części i zawiera łącznie 14 punktów oceny (oprócz danych osobowych). W części V. zawiera też opinię studentów zgodnie z wynikami ankiety studenckiej oraz opinię bezpośredniego przełożonego. Obecnie ocena okresowa jest dokonywana nie rzadziej niż raz na cztery lata, a ostatnia ocena okresowa była prowadzona w KNE w roku 2018. Jak ustalono podczas wizytacji, do tej pory nie było żadnego przypadku negatywnej oceny nauczyciela prowadzącego zajęcia na kierunku FiR. Natomiast w sytuacji pojawienia się takiej negatywnej oceny przewidziana jest następująca procedura: 1) rozmowa bezpośredniego przełożonego (kierownika katedry lub dziekana) z pracownikiem, mająca na celu diagnozę przyczyn niskiej oceny; 2) obserwacja (hospitacje); 3) dokonanie kolejnej oceny nie później niż po upływie 12 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej oceny. W przypadku powtórnej oceny negatywnej nastąpiłoby rozwiązanie stosunku pracy.

Studenci mają możliwość anonimowej oceny nauczycieli akademickich poprzez ankietę, którą uzupełniają na koniec każdego semestru w systemie USOS. Wśród ocenianych aspektów znajdują się wszystkie kluczowe tj. treść i sposób prowadzenia zajęć, dostępność nauczycieli akademickich, sposób przekazywania wiedzy i weryfikacji wiedzy. Jest też miejsce na ocenę pracowitości (w godzinach) i dodatkowe uwagi. Wnioski płynące z badania opinii studentów są uwzględniane w ocenie okresowej nauczycieli akademickich. Na stronie internetowej co roku publikowany jest również raport Uczelnianego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia, który zawiera wnioski z oceny wykładowców prezentujący najwyżej i najniżej ocenione przedmioty oraz prezentacja zawierająca podsumowanie wyników ankiety oceny nauczycieli akademickich prezentująca średnie oceny dla każdego z kierunków studiów.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia rozwój zawodowy nauczycieli akademickich - pracownicy etatowi korzystają z dofinansowania i pełnego finansowania różnych form podnoszenia swoich kwalifikacji dydaktycznych i naukowych, takich jak: udział w konferencjach naukowych, udział w szkoleniach, kursach, studiach podyplomowych, finansowanie procedur doktorskich i habilitacyjnych. Ponadto pracownicy mogą korzystać z bezpłatnych kursów nauki języka obcego realizowanych w uczelni przez Szkołę Językową PWSZ w Koninie. Jak wynika z danych pozyskanych podczas wizytacji uczelnia dofinansowała w roku akademickim 2018/ 19 udział swoich pracowników w 52 konferencjach naukowych, z czego tylko ok. 4- 5 można uznać za związane z obszarem badań w zakresie prowadzonego kierunku studiów finanse i rachunkowość w KNE. Sfinansowano również szkolenia pracowników, w tym 4 związane z obszarem działania KNE, a także 1 kurs i udział w 1 seminarium.

Prowadzone jest także jedno postępowanie habilitacyjne w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz finansowane są dla 1 pracownika studia doktoranckie niestacjonarne.

Na uczelni funkcjonuje też system motywacyjny w postaci dodatków do wynagrodzeń i premii. Regulamin wynagradzania pracowników Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koninie, który stanowi załącznik do Zarządzenia nr 86/2019 Rektora PWSZ w Koninie z dnia 6 września 2019 r. określa zasady i warunki wynagradzania oraz dodatków motywacyjnych, funkcyjnych, za godziny ponadwymiarowe, premie oraz formularze wniosków. Zasady ogłoszone w tym regulaminie są znane i akceptowane przez nauczycieli akademickich, co potwierdzili podczas spotkania w trakcie wizytacji.

W uczelni wprowadzono procedurę przeciwdziałania zjawisku dyskryminacji zgodnie z Zarządzeniem nr 1/2020 Rektora PWSZ w Koninie z dnia 10 stycznia 2020 r. w sprawie przeciwdziałania praktykom dyskryminacji. Procedura ta określa zasady oraz sposób postępowania w procesie przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji, molestowania i mobbingu, ma zastosowanie do wszystkich członków wspólnoty akademickiej (pracowników, współpracowników, studentów i uczestników studiów podyplomowych). Ponadto w wyżej wymienionym Zarządzeniu określono funkcje i zadania Pełnomocnika Rektora ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji w PWSZ w Koninie oraz Komisji ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji i Mobbingowi. Pełnomocnik Rektora ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji został powołany Zarządzeniem Nr 5/2020 Rektora PWSZ w Koninie z dnia 15 stycznia 2020 r., a Komisja ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji i Mobbingowi została powołana Zarządzeniem Nr 6/2020 Rektora PWSZ w Koninie z dnia 15 stycznia 2020 r. Od 15 stycznia 2020 r. Pełnomocnik Rektora ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji pełni dyżur we wtorki w godz. 8:30-9:15, sala 109, ul. Przyjaźni 1. Ponadto w uczelni obowiązuje Kodeks etyki pracowników Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koninie (Zarządzenie Nr 17/2011 Rektora z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia Kodeksu etyki w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Koninie). Kodeks wyznacza standardy postępowania, zasady i wartości etyczne, których powinni przestrzegać wszyscy pracownicy w związku z wykonywaniem swoich obowiązków.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku FiR są związani w przeważającej mierze z dyscypliną naukową ekonomia i finanse. Posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie tej dyscypliny i w różnych jej specjalnościach, co odpowiada zakresowi studiów na prowadzonym kierunku. Ponadto dużym i niezaprzeczalnym atutem wszystkich zatrudnionych, zarówno pracowników etatowych uczelni, jak i pracowników zewnętrznych zatrudnionych w ramach umowy cywilno-prawnej jest bardzo duże doświadczenie zawodowe w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej właściwych dla wizytowanego kierunku. Z pewnością umożliwia to prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych, co jest zgodne z realizowanym profilem praktycznym studiów. Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia – dobrze funkcjonuje cykliczny system ocen, co sprzyja podnoszeniu jakości kształcenia. Również dobrze funkcjonuje system motywacyjny w zakresie dodatków motywacyjnych oraz wspierania finansowego różnych form podnoszenia kwalifikacji przez nauczycieli akademickich i pracowników administracji. Choć można też dostrzec pewną pasywność

w aktywizowaniu pracowników do udziału w konferencjach naukowych, seminariach i innych formach podnoszenia kwalifikacji naukowych – taka konkluzja wynika z przeglądu dość krótkiej listy dofinansowanych przez uczelnię w minionym roku konferencji, kursów i szkoleń, w których potencjalnie mogliby uczestniczyć pracownicy badawczo-dydaktyczni KNE, a co niewątpliwie wzmocniłoby ich pozycję naukową.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

PWSZ w Koninie dysponuje czterema kompleksami budynków, a kształcenie na kierunku finanse i rachunkowość skupione jest w dwóch budynkach głównych A i B przy ul. Przyjaźni 1. Jest to duży i przestronny obiekt, o łącznej powierzchni 6 413,75 m², z czego 2 088,34 m² zajmują sale i pomieszczenia naukowo-dydaktyczne, takie jak: aula (420 miejsc siedzących), sala audytoryjna (112 miejsc), pięć dużych sal wykładowych (mieszczących od 66 do 80 osób), 14 sal ćwiczeniowych (od 20 do 40 miejsc), dwie pracownie komputerowe (na 25 stanowisk i na 20 stanowisk), jedna sala seminaryjna na 10 osób. Wszystkie sale wyposażone są w nowoczesny sprzęt multimedialny z nagłośnieniem, umożliwiający prowadzenie wykładów, ćwiczeń i laboratoriów z zastosowaniem różnych form dydaktycznych. W każdej sali jest pełny dostęp do Internetu, a w niektórych salach dodatkowo znajdują się elektroniczne tablice interaktywne. Ponadto w budynku znajduje się siłownia i sala do aerobiku (176,10 m²), gdzie prowadzone są zajęcia wychowania fizycznego, gimnastyki korekcyjnej oraz treningi sekcji specjalistycznych. Studenci realizują zajęcia z w-f także przy wykorzystaniu bazy sportowej zlokalizowanej w pozostałych 3 obiektach uczelni, na którą składają się: stadion lekkoatletyczny z bieżnią tartanową, zespół boisk sportowych ze sztucznymi nawierzchniami do piłki ręcznej, koszykowej i siatkowej, a także dwa korty tenisowe. W budynku przy ul. Przyjaźni 1 zlokalizowany jest również bufet „Żak-Smak”, z własnym zapleczem kuchennym i urozmaiconą ofertą posiłków. Na holach poszczególnych pięter budynku usytuowane są także kawomaty oraz automaty przekąskowe. Ponadto zorganizowane zostały strefy wypoczynku, składające się z kolorowych kanap usytuowanych w miejscach dość odległych od głównych ciągów korytarzowych – strefy powstały z inicjatywy samorządu studentów, a ich wniosek spotkał się z przychylnością władz rektorskich i został zrealizowany bardzo szybko, jeszcze w tym samym semestrze. Dodatkowym atutem infrastruktury jest przygotowany specjalny pokój dla pracowników zewnętrznych, którzy realizują zajęcia praktyczne i przychodzą na uczelnię w wybranych godzinach zajęć - pomieszczenie to jest bardzo nowoczesne i dobrze wyposażone, może spełniać oczekiwania związane z pobytem poza stałym miejscem pracy. Jednak stali - etatowi nauczyciele akademicki też nie posiadają swoich gabinetów, jedynie wspólne pokoje, w których według ustalonego harmonogramu dyżurów przyjmują studentów na konsultacje. Do wszystkich pomieszczeń dydaktycznych pracownicy uczelni oraz wykładowcy zewnętrzni mają

dostęp poprzez elektroniczny system kart – kluczy, co można ocenić jako dobre rozwiązanie prewencyjne, jednak należy także zauważyć, że system ten utrudnia wejście na salę spóźnionym studentom. Z kolei jako bardzo dobre rozwiązanie można ocenić system teleinformacji – na dużych monitorach w holu wejściowym wyświetlane są dzienne plany zajęć i sal oraz bieżące informacje.

We wszystkich budynkach funkcjonuje bezpłatny dostęp do sieci Wi-Fi (24h) oraz sieci Eduroam. Studenci mogą korzystać ze stanowisk komputerowych także poza pracowniami komputerowymi - są one zlokalizowane przy głównych ciągach korytarzowych i poprzez serwer HAN można korzystać z materiałów edukacyjnych zamieszczanych na platformie e-learningowej, zbiorów bibliotecznych oraz specjalistycznego oprogramowania licencjonowanego w zakresie czasu ich udostępnienia studentom. System ten pozwala realizować studentom zadania i projekty w dowolnym czasie poza godzinami zajęć kursowych. Ponadto uczelnia posiada własną platformę e-learningową *ePWSZ* zbudowaną w oparciu o środowisko nauczania zdalnego *Moodle*. Wykładowcy kierunku FiR zamieszczają na niej materiały dydaktyczne oraz wymagania edukacyjne, rozbudowane abstrakty, odsyłacze do źródeł, prezentacje, które są udostępniane studentom w ramach realizowanych przedmiotów i uzupełniają zajęcia realizowane w sposób tradycyjny.

Większość zajęć praktycznych wykonywana jest w pracowniach komputerowych wyposażonych w nowoczesny sprzęt komputerowy w ilości odpowiadającej liczebności grup laboratoryjnych (wg Uchwały nr 328/VI/IV/2019 Senatu PWSZ w Koninie to 15-20 studentów), co umożliwia studentom samodzielne wykonywanie zadań praktycznych. Wykorzystywane licencjonowane oprogramowanie odpowiada potrzebom aktualnie stosowanych narzędzi obliczeniowych w instytucjach związanych z finansami i rachunkowością – tym samym umożliwia studentom praktyczne przygotowanie się do wykonywania zadań zawodowych. Pracownie wyposażone są w następujące oprogramowanie (szczegółowo zostało scharakteryzowane w Raporcie samooceny i potwierdzone podczas wizytacji):

- oprogramowanie Comarch ERP OPTIMA – program do obsługi małych i średnich firm ze specjalistycznymi modułami do obsługi różnych obszarów biznesowych;
- oprogramowanie SAGE Symfonia – kompleksowy systemem do zarządzania przedsiębiorstwem i umożliwiający pełną integrację danych z różnych obszarów działalności przedsiębiorstwa; oprogramowanie jest wyposażone w różne moduły do pracy dla studentów;
- oprogramowanie TIBC Statistica – pakiet umożliwia wykonywanie zaawansowanych analiz biznesowych, wspomaga procesy analityczne, ułatwia przygotowanie różnorodnych danych finansowych, które znajdują zastosowanie m.in. w firmach produkcyjnych, handlowych, usługowych, instytucjach finansowych, administracji publicznej, medycynie i służbie zdrowia.

Zajęcia praktyczne w ramach niektórych przedmiotów kierunkowych odbywają się częściowo w środowisku pracy przyszłych pracowników służb finansowo-księgowych, a więc w jednostkach sektora finansów publicznych, w instytucjach bankowych, ubezpieczeniowych, handlowych, produkcyjnych i usługowych z wykorzystaniem właściwych narzędzi informatycznych. Przykładem takiej formy organizacji procesu dydaktycznego są zajęcia „Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza”, które odbywają się w sklepie Leroy Merlin w Koninie - podczas tych zajęć studenci projektują rachunek kosztów zmiennych oraz strategiczną kartę wyników w warunkach działalności ww. przedsiębiorstwa. Podczas spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego kierownik sklepu podkreślił, że ważnym aspektem realizacji tych zajęć jest opracowanie projektu i jego weryfikacja, którą wspomaga zaimplementowany przez PWSZ pakiet Office365. Innymi przykładami realizacji zajęć praktycznych w warunkach rzeczywistych do przyszłych zadań zawodowych

absolwentów kierunku są wizyty studyjne w takich firmach jak Biuro Rachunkowe PROVENTO (studenci zapoznają się z oprogramowaniem księgowym SALDEO SMART, z obiegiem dokumentacji w biurze rachunkowym, zasadami współpracy z przedsiębiorcami i instytucjami, są uczestnikami szkoleń dot. rozliczania podatkowego i rachunkowego branży deweloperskiej, stowarzyszeń i fundacji), czy Urząd Skarbowy w Koninie (podczas „Dni otwartych” studenci uczestniczą w obsłudze interesantów zarówno indywidualnych jak i instytucjonalnych). Ponadto w programie studiów zaplanowano zajęcia terenowe o charakterze praktycznym „Warsztaty finansów i rachunkowości” – ich podstawową ideą jest realizacja przez studentów kompleksowych zadań finansowo księgowych w wybranych firmach (szczegółowo organizację tych zajęć opisano w dokumencie przedstawionym przez Panią Dziekan pt. „Zasady realizacji zajęć terenowych”). Podczas spotkań przewidzianych w programie wizytacji ustalono, że grupa firm przyjmujących studentów w ramach zajęć terenowych jest dość duża i są to m.in. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Koninie S.A, Bank Spółdzielczy w Koninie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Inspektorat w Koninie, Agencja Allianz w Koninie, Leroy Merlin, Kancelaria Księgowo-Podatkowa "Abakus-Plus", Colian – Zakład Produkcji Grześków w Kaliszu, Biuro Rachunkowe PROVENTO. We wszystkich firmach przyjmujących studentów na warsztaty i zajęcia terenowe mogą oni wykorzystywać dostępną na miejscu infrastrukturę oraz wykonywać swoje zadania przy użyciu specjalistycznego oprogramowania. Taka forma realizacji zajęć praktycznych pozwala studentom zweryfikować nabytą w uczelni wiedzę i uzupełnić ją o doświadczenia praktyczne.

Dostęp do specjalistycznej infrastruktury w przypadku realizacji praktyk zawodowych oraz zapewnienie studentom właściwych warunków odbywania tych zajęć gwarantują umowy podpisywane pomiędzy uczelnią jako organem kierującym studenta na praktykę, a instytucją przyjmującą.

Biblioteka PWSZ mieści się w stosunkowo nowym budynku (z 2006 roku), zlokalizowanym w sąsiedztwie budynku głównego PWSZ w Koninie, przy ul. Wyszyńskiego 3c. Budynek biblioteki jest przestronny (powierzchnia ogólna to 1 180 m²) i mieści wypożyczalnię, czytelnię tradycyjną (26 miejsc do pracy indywidualnej), czytelnię komputerową (17 stanowisk z dostępem do Internetu i specjalistycznych baz danych), 1 stanowisko pracy dla osoby z niepełnosprawnością (wyposażone w specjalny, duży monitor oraz dostosowane do potrzeb specjalnych urządzenia wyjścia i wejścia), stanowisko z dostępem do zbiorów Biblioteki Narodowej ACADEMICA oraz ośrodek informacji i dokumentacji naukowej. W budynku biblioteki mieszczą się również magazyny, w których gromadzone są m.in. archiwalne roczniki czasopism. Księgozbiór liczy ponad 68 tys. woluminów oraz kilka tysięcy innych zbiorów (czasopisma, bazy naukowe, multimedia). Korzystający z biblioteki studenci w momencie zapisu otrzymują hasło do korzystania z Internetowego Systemu Obsługi Czytelnika. Dzięki temu mają możliwość obsługi on-line swojego konta bibliotecznego, tj. prolongaty, zamawiania i rezerwacji. Czytelnie mają charakter otwarty i posiadają łącznie 104 tytuły czasopism w formie drukowanej, o charakterze specjalistycznym dla wszystkich kierunków studiów prowadzonych na PWSZ. Wśród 22 tytułów wskazanych jako specjalistyczne dla kierunku FiR są m.in. Rachunkowość, Przegląd Organizacji, Zarządzanie Przedsiębiorstwem, Gazeta Bankowa, Ekonomista. W bibliotece zostały wydzielone specjalne działy poświęcone naukom ekonomicznym, o finansach i zarządzaniu. Podczas wizytacji sprawdzono dostępność do literatury obowiązkowej i uzupełniającej z losowo wybranych przedmiotów na kierunku FiR (takich jak: Elementy ekonometrii, Statystyka opisowa, Prawo cywilne, administracyjne i gospodarcze, Makroekonomia, Mikroekonomia, Podstawy zarządzania i marketingu, Podstawy finansów, Podstawy rachunkowości) – wszystkie wymienione w sylabusach pozycje były dostępne, choć niektóre w pojedynczych egzemplarzach (w opinii kierowniczkii biblioteki wynikało to z faktu końca semestru i dużego natężenia wypożyczeń w tym

okresie). Biblioteka posiada dostęp do krajowych i wybranych konsorcyjnych licencji udostępnianych przez Wirtualną Bibliotekę Nauki oraz do czytelni on-line iBuk Libra Wydawnictwa Naukowego PWN. Biblioteka dysponuje dużym zbiorem pozycji w językach angielskim i niemieckim, a także dostępna jest literatura w języku francuskim i rosyjskim. Biblioteka jest w całości skomputeryzowana i pracuje w systemie bibliotecznym Sowa SQL Standard (SOKRATES software). Studenci mają również dostęp do elektronicznych baz danych: 1) Wirtualna Biblioteka Nauki w ramach licencji krajowych – dostęp zarówno z komputerów uczelnianych, jak i domowych (poprzez serwer HAN); 2) dostęp w ramach konsorcjum do czasopism społeczno-humanistycznych Cambridge University Press i Oxford University Press – dostęp zarówno z komputerów uczelnianych, jak i domowych (poprzez serwer HAN); 3) czytelnia IBUK LIBRA – dostęp zarówno z komputerów uczelnianych, jak i domowych (poprzez serwer HAN); dodatkowo studenci mają dostęp do dzienników i tygodników ogólnopolskich oraz elektronicznych baz danych. Biblioteka czynna jest od poniedziałku do środy w godzinach od 8.00 do 16.00, a w czwartki i piątki do 15.00, a także w wyznaczone soboty wg harmonogramu zjazdów studentów niestacjonarnych.

W budynku uczelni, w którym odbywa się przeważająca część zajęć na kierunku FIR – podobnie jak i w pozostałych obiektach PWSZ w Koninie - znajdują się udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami. Wejście do budynku ułatwiają podjazdy do wózków, a wewnętrzne windy umożliwiające przemieszczanie się między piętrami. We wszystkich budynkach są specjalnie dostosowane i wyposażone toalety. Przed budynkami znajdują się wydzielone i oznakowane miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami. Budynek biblioteki również jest pozbawiony barier architektonicznych i ponadto posiada specjalne stanowisko komputerowe z odpowiednim oprzyrządowaniem dla osób niedowidzących, a także pomieszczenie przygotowane do indywidualnej pracy osoby z niepełnosprawnością. We wszystkich salach dydaktycznych oraz laboratoriach komputerowych znajdują się specjalne profilowane biurka, ustawione w niedalekiej odległości od tablicy i ekranu, ułatwiające uczestnictwo w zajęciach. W uczelni przyjęto również pewne rozwiązania instytucjonalne związane z monitorowaniem funkcjonalności, udogodnień i ułatwień dla osób z niepełnosprawnościami, którymi zajmuje się specjalnie powołany pełnomocnik rektora ds. osób niepełnosprawnych i równego traktowania.

Uczelnia ma również opracowaną dokumentację z zakresu BHP w postaci „Planów ewakuacji osób z budynków uczelni i oznaczenia dróg ewakuacyjnych”, które są dostępne na stronie głównej www.uczelni.

Cykliczne przeglądy i okresowe oceny infrastruktury dydaktycznej oraz zasobów bibliotecznych prowadzone są z wykorzystaniem narzędzi oceny jakości kształcenia – raz w roku przeprowadzana jest ankieta wśród studentów oraz nauczycieli akademickich (wzory ankiet są dostępne na stronie www jako załączniki nr 4 i nr 5 do Zarządzenia nr 22/2017 Rektora PWSZ w Koninie z dnia 10 kwietnia 2017), a zgłoszone w niej uwagi i sugestie wpływają na doskonalenie dostępnej infrastruktury. W ankiecie studenckiej dwa pytania dotyczą bezpośrednio jakości infrastruktury dydaktycznej (1) Jak ocenia Pani/Pan warunki studiowania, w tym wyposażenie sal w pomoce i narzędzia dydaktyczne? 10) Jak ocenia Pani/Pan funkcjonowanie biblioteki i czytelni uczelnianej oraz aktualność oferowanego księgozbioru?), natomiast w ankiecie nauczyciela jest więcej pytań (5), bardziej szczegółowo oceniających poszczególne elementy infrastruktury dydaktycznej. Wnioski z ankiety oceny jakości kształcenia zostają wykorzystane, a wskazane możliwości udoskonalenia wdrożone w postaci wyposażenia sal dydaktycznych w komputery, projektory multimedialne, systemy audio, tablice interaktywne. Stale aktualizowane są również zasoby biblioteczne, w miarę zgłaszania potrzeb przez

studentów i wykładowców. Jako przykłady mogą posłużyć sytuacje opisane podczas spotkania z nauczycielami akademickimi, którzy ocenili przyjęte rozwiązania jako bardzo dobre i odpowiadające ich potrzebom w zakresie realizacji dydaktyki. Tak więc np. zgłoszone zapotrzebowanie na program Statistica zostało zrealizowane przez władze uczelni w ciągu 2 miesięcy i już od 2 lat studenci mogą korzystać z tego narzędzia (zakupiono 500 licencji). Również na zgłoszony wniosek wykładowcy została wyposażona specjalna sala do realizacji programu z podstaw zarządzania i marketingu. Ponadto wykładowcy regularnie pod koniec każdego semestru otrzymują maile z zapytaniami o potrzeby uzupełnień w literaturze swoich przedmiotów, choć również mogą zgłaszać takie potrzeby w dowolnym momencie, przy wykorzystaniu specjalnego formularza. Jeżeli propozycja zakupu zostanie zaakceptowana przez kierownika katedry, to realizacja zapotrzebowania jest bardzo szybka (od tygodnia do dwóch miesięcy).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kształcenie na kierunku FiR w PWSZ w Koninie jest prowadzone w dobrych warunkach infrastrukturalnych - sale wykładowe i specjalistyczne pracownie dydaktyczne są bardzo dobrze wyposażone w sprzęt wspomagający proces uczenia się i nauczania, a dostępne oprogramowanie umożliwia realizację zadań praktycznych, zgodnych z aktualnymi wymaganiami w środowisku zawodowym. Również realizacja zajęć praktycznych poza uczelnią, w licznych instytucjach związanych z branżą finansowo-księgową, umożliwiają prawidłową realizację tych zajęć i kształtowanie umiejętności praktycznych właściwych dla zawodowego rynku pracy związanego z tym kierunkiem. Dostęp do stanowisk komputerowych oraz Internetu, a także oprogramowania specjalistycznego i zasobów bibliotecznych w pełni umożliwia realizację zadań i projektów studenckich. Godziny otwarcie biblioteki odpowiadają potrzebom studentów. Infrastruktura jest dobrze dopasowana do osób z niepełnosprawnościami i dodatkowo prowadzony jest monitoring pojawiających się potrzeb poprzez pełnomocnika rektora ds. osób z niepełnosprawnościami. Również prowadzone są coroczne przeglądy infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych poprzez ankietę nauczycieli akademickich i studentów, a zgłaszane potrzeby po procesie weryfikacji są realizowane bardzo sprawnie. Podczas spotkań w trakcie wizytacji studenci nie zgłaszali uwag krytycznych co do jakości infrastruktury, a z kolei na spotkaniu z nauczycielami akademickimi było wiele głosów z bardzo pozytywną oceną tej sfery kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym stanowi jeden z trzech celów strategicznych (cel II) Uczelni. Uczelnia niezwykle intensywnie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W kadrze prowadzącej zajęcia dydaktyczne na wizytowanym kierunku dominują praktycy gospodarczy, przy czym są to nie tylko księgowi i biegli rewidenci, ale też dyrektorzy lub byli dyrektorzy instytucji (np. urzędów skarbowych, zakładów ubezpieczeń społecznych, banków) lub firm. W czasie wizytacji przedstawiono wykaz 17 instytucji, z którymi wizytowany kierunek współpracuje.

Ścisła współpraca potwierdzona została także w trakcie spotkania z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w którym udział wzięło 15 osób reprezentujących takie podmioty, jak instytucje państwowe (Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Państwowa Inspekcja Sanitarna), urzędy, izba gospodarcza (KIG), banki, agencje ubezpieczeniowe, biura rachunkowe i kancelarie księgowo-podatkowe, portal internetowy funkcjonujący w obszarze badania opinii publicznej, spółki (Przedsiębiorstwo Komunikacji Autobusowej), firmy prywatne, sklepy (Leroy Merlin).

Na uwagę zasługuje fakt, że na spotkaniu obecne były osoby pełniące ważne funkcje w Urzędzie Miasta, co świadczy o postrzeganiu wizytowanego kierunku jako istotnego dla rozwoju Konina. Przedstawiciele instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą zarówno w projektowaniu, jak i w realizacji programu studiów. Proponują też wprowadzenie modyfikacji w programie, czego przykładem są dwa przedmioty: analiza danych finansowych z zastosowaniem Excela oraz kształtowanie osobistych karier zawodowych. Gościnnie prowadzą zajęcia, które nie są przewidziane w programie studiów, ale mogą być przydatne studentom (kursy szybkiego czytania, zajęcia z rozpoznawania osobowości). Jak podkreślili, angażują się w pracę na Uczelni, by przekonać studentów, że po takim kierunku można odnieść realny sukces rynkowy. Swoją postawą promują wizytowany kierunek, bowiem uważają, że najlepszą formą reklamy jest człowiek godny naśladowania. Zwracali też uwagę, że absolwenci wizytowanego kierunku są przygotowani do podejmowania nie tylko pracy w charakterze księgowych, ale mając gruntowną wiedzę z zakresu finansów i rachunkowości, z powodzeniem zarządzają różnymi podmiotami gospodarczymi oraz prowadzą własne firmy. Uczestnicy podkreślali znakomitą infrastrukturę Uczelni i bardzo dobrze wyposażone sale dydaktyczne, nazywając Uczelnię wizytówką miasta. Dodatkowo zwrócono uwagę, że często zajęcia odbywają się w warunkach rzeczywistych, jak na przykład warsztaty w Leroy Merlin z rachunkowości zarządczej.

Dowodem na to, jak dalece sięga wpływ współpracujących z kierunkiem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest fakt zastąpienia prac licencjackich egzaminem zawodowym.

Łączyło się to z zastąpieniem seminarium przygotowującego do napisania pracy dwoma innymi przedmiotami: jednego przygotowującego do części teoretycznej, a drugiego – do części praktycznej egzaminu. Rodzaj, zakres i zasięg działalności tych instytucji jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Ponadto instytucje te funkcjonują w obszarze zawodowego rynku pracy właściwego dla wizytowanego kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, ma charakter stały, choć nie jest sformalizowana. Współpraca przybiera zróżnicowane formy:

- organizacja praktyk – w raporcie samooceny przedstawiono pełny wykaz miejsc odbywania praktyk dla kierunku finanse i rachunkowość w roku akademickim 2018/2019, który obejmuje takie instytucje, jak kancelarie podatkowe, doradztwo gospodarcze, banki – 7 oddziałów Banku Spółdzielczego i Santander, biuro audytorskie, biura rachunkowe, biuro szybkiej inwentaryzacji, centra ubezpieczeniowe, firmy handlowo-usługowe, fundacje, spółki prawa handlowego, spółdzielnie, urzędy gminne i miejskie, spółki miejskie i inne tego typu podmioty
- płatne staże – np. oferowane w ramach konkursu przez kancelarię księgowo-podatkową
- wizyty studyjne i warsztaty organizowane poza Uczelnią – np. organizowane w ramach współpracy z Leroy Merlin
- udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć – stopień „upraktycznienia” jest tak duży, że zaledwie kilku pracowników dydaktycznych nie ma doświadczenia zawodowego zdobytego poza Uczelnią
- udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w weryfikacji efektów uczenia się, analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku itp., realizowany w sposób naturalny z uwagi na obecność w kadrze tak wielu czynnych i byłych praktyków, którzy będąc częścią tegoż rynku znają jego potrzeby od strony pracodawców, a zatrudniając absolwentów mogą zweryfikować ich przydatność na tymże rynku pracy i mają wiedzę na temat tego, co się dalej z nimi dzieje.

Cenną inicjatywą jest też wchodzenie w środowisko uczniów z konkursem wiedzy z zakresu finansów i rachunkowości dla szkół średnich. Konkurs organizowany jest przez Konińską Izbę Gospodarczą we współpracy z Uczelnią. Przedsięwzięcie ma ten dodatkowy walor, że służy promocji wizytowanego kierunku. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma decydujący wpływ na wizytowany kierunek, bowiem mamy do czynienia z przenikaniem się tych dwóch obszarów, a osoby w nią zaangażowane funkcjonują w obu z nich równocześnie. Wszyscy uczestnicy spotkania z otoczeniem społeczno-gospodarczym podkreślali „praktyczność” kierunku jako jego wyróżnik. Z dumą też podkreślali, że coraz częściej kierunek finanse i rachunkowość jest pierwszym wyborem studentów I roku, nie zaś efektem niedostania się do renomowanych uczelni w dużych ośrodkach miejskich. Po pierwszych praktykach studenci często podejmują pracę, co świadczy o tym, że już wtedy spełniają oczekiwania pracodawców. Uczestnicy spotkania podkreślali też, że wzrasta zapotrzebowanie na absolwentów wizytowanego kierunku, bowiem przybywa firm – w powiecie konińskim (44 gminy) funkcjonuje ponad 22 tys. firm. Absolwenci mają pracę na miejscu, mogą pozostać w Koninie, nie muszą emigrować w poszukiwaniu pracy.

Na wizytowanym kierunku nie są prowadzone żadne formalne okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a poprawność doboru instytucji współpracujących jest jedynie analizowana na bieżąco. Mimo braku takich przeglądów współpraca rozkwita i stanowi wyjątkowo mocną stronę wizytowanego kierunku.

Skuteczność form współpracy i wpływ jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji również nie jest przedmiotem dodatkowych analiz, nie można więc wykorzystywać wyników takich analiz do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Rekomenduje się wprowadzenie takich przeglądów pod kątem wprowadzania zmian, które pozwoliłyby na wspomniane jej doskonalenie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój wizytowanego kierunku są bezsporne i wyjątkowo intensywne. Współpraca ta przybiera zróżnicowane formy i zapewnia stabilną pozycję wizytowanemu kierunkowi na tle Uczelni, a popyt na absolwentów dowodzi trafności przyjmowanych rozwiązań. Rodzaj, zakres i zasięg działalności tych instytucji jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia, a instytucje współpracujące funkcjonują w obszarze zawodowego rynku pracy właściwego dla wizytowanego kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

W koncepcji kształcenia na kierunku FiR sformułowanej w Raporcie samooceny (s. 7), wyeksponowano jako główne cele przygotowanie absolwentów dla potrzeb regionalnego rynku pracy, którzy będą „budować kapitał ludzki w regionie” i którzy znajdą zatrudnienie w instytucjach „wspierających rodzimą gospodarkę”, w tym administrację państwową. Pomimo tak jednoznacznej deklaracji kształcenia na rzecz lokalnego i regionalnego rynku pracy, w nowym programie studiów, zaplanowanym do realizacji od roku akademickiego 2019/20, została zaoferowana specjalność anglojęzyczna Finance and Accounting for Business (FAB), w ramach której wszystkie przedmioty oferowane są w języku angielskim. Należy podkreślić, że specjalność ta powstała z inicjatywy pracodawców współpracujących z uczelnią, a więc w odpowiedzi na potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy. W zamyśle autorów – co zostało ustalone podczas wizytacji - specjalność ta jest skierowana jednak głównie dla studentów polskich, a absolwenci mają być przygotowani do pracy na stanowiskach specjalistów, konsultantów, analityków finansowo-księgowych i ogólnoeconomicznych w różnych jednostkach sektora prywatnego i publicznego, w których język angielski jest podstawowym językiem używanym w dokumentacji, oprogramowaniu, kontaktach biznesowych (np. w centrach usług wspólnych prowadzących obsługę rachunkową i finansową podmiotów z różnych państw oraz w oddziałach zagranicznych przedsiębiorstw na terenie Polski, które wykorzystują oprogramowanie, raporty, dokumentację anglojęzyczną).

Ważnymi elementami programu kształcenia na kierunku FiR, służącymi internacjonalizacji są przedmioty obowiązkowe prowadzone w języku angielskim: dwa przedmioty w module kierunkowym (English for Finance and Accounting oraz International Financial System) i trzy przedmioty prowadzone

w języku angielskim, po jednym dla każdej z pozostałych oferowanych specjalności, zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych (dla specjalności FPiSP: European Funds; dla specjalności FUiB: Business Plan; dla specjalności RiP: Accounting Concepts and Methods). Ponadto jako formę internacjonalizacji należy także wskazać zajęcia fakultatywne, prowadzone przez wykładowców KNE w języku angielskim dla studentów zagranicznych w ramach Erasmus+. W semestrze zimowym 2019/2020 prowadzone były następujące zajęcia: *Lean management in logistics* (30 godz., dla 9 zapisanych studentów); *Supply chain risk management* (15 godz., 7 zapisanych studentów); *Entrepreneurship and small business management* (30 godz., 11 zapisanych studentów). Według informacji uzyskanych od uczelnianego koordynatora ds. współpracy międzynarodowej w semestrze letnim na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Technicznych zostanie uruchomionych 7 kursów fakultatywnych w języku angielskim dla studentów zagranicznych, w tym 1 prowadzony przez pracownika z KNE.

Kolejnym ważnym aspektem umiędzynarodowienia realizacji programu studiów są wykłady naukowców z zagranicy - na wizytowanym kierunku dwukrotnie do tej pory odbyły się takie zajęcia: 1) w marcu 2017 r.: Cihad Dogan z Uludag University z Turcji prowadził zajęcia dla studentów kierunku FiR nt. Social marketing practice and application, 2) w maju 2018 r. zajęcia dla studentów FiR przeprowadził dr Adrián Roberto Broz Lofiego z Florida Universitaria w Hiszpanii.

Istotnym elementem programu studiów, który służy umiędzynarodowieniu są obowiązkowe lektoraty z języka angielskiego – na ocenianym kierunku zostały zaplanowane na cztery semestry (od I do IV) i kończą się egzaminem na poziomie B2, a całkowity wymiar zajęć to 120 godzin w kontakcie z lektorem i 240 godz. pracy własnej. Weryfikacja osiągniętych przez studentów kompetencji językowych następuje z wykorzystaniem zróżnicowanych metod, takich jak m.in.: gramatyczno-leksykalne testy częściowe, wypowiedzi ustne, wypowiedzi pisemne, test końcowy roczny (obejmujący sprawdzian umiejętności czytania i słuchania oraz znajomość struktur gramatycznych i słownictwa), czy też ustne zaliczenie końcowe, obejmujące symulacje rozmów, swobodne wypowiedzi na tematy związane ze studiowanym kierunkiem, a także egzamin pisemny i ustny (obejmujący dodatkowo ocenę poprawności i płynności wypowiedzi). Z kolei w ramach przedmiotów prowadzonych w językach obcych innych niż lektoraty, pojawiają się zadania mobilizujące studentów do tłumaczenia i bieżącej analizy tekstu w języku obcym, np. w trakcie przeglądania oferty zagranicznych producentów czy przewoźników.

Oceniając stopień umiędzynarodowienia programu studiów na wizytowanym kierunku należy także zauważyć, że przy konstruowaniu tego programu autorzy nawiązali do wzorców międzynarodowych, zaczerpniętych m.in. z 4 publikacji angielskojęzycznych (str. 9/10 Raportu samooceny), opisujących zasady tworzenia i walidacji programów studiów w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego, a także do wskazówek European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) – takie działania należy uznać za wysoki poziom dbałości o dopasowanie programu do wzorców międzynarodowych oraz dbałości o przygotowanie studentów do profesjonalnego działania w międzynarodowym i międzykulturowym otoczeniu.

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów poprzez podpisanie umów z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Erasmus+ - szczegółowy wykaz obejmuje 25 uczelni, wśród których jest 7 uniwersytetów z Turcji, 4 uczelnie włoskie, 2 hiszpańskie, 2 niemieckie i 2 portugalskie, a także szkoły wyższe z Chorwacji, Estonii, Francji, Litwy, Macedonii, Słowenii, Szwecji i Węgier. Od momentu uruchomienia studiów na kierunku FiR w

roku akademickim 2015/2016, pracownicy Katedry Nauk Ekonomicznych zrealizowali łącznie 16 wyjazdów na zagraniczne uczelnie w ramach programów międzynarodowych. Były to wyjazdy głównie związane z prowadzeniem zajęć dydaktycznych (11 wyjazdów), warsztaty International Staff Week (3 wyjazdy) oraz wizyty studyjne dotyczące nawiązania współpracy (2). W najbliższym semestrze letnim również są zaplanowane kolejne dwa wyjazdy do Turcji oraz do University of Aveiro w Portugalii. Szczególną mobilnością wykazuje się 8 nauczycieli akademickich (na 42 zaangażowanych w prowadzenie kierunku). Z kolei oceniając przyjazdy można wyliczyć 5 wizyt zagranicznych naukowców na Wydziale Nauk Ekonomiczno- Technicznych w Koninie, które były związane z realizacją programu studiów na ocenianym kierunku – były to wymienione już wyżej 2 wizyty wykładowców oraz 2 wizyty związane z udziałem 6 naukowców z Panevezys College (Litwa) w konferencjach naukowych pt. „Współczesne Wyzwania Finansów i Rachunkowość”, a także 1 wizyta grupy pracowników i studentów z tej samej uczelni, dotycząca nawiązania współpracy. Jako działania wzmacniające efektywność wyjazdów pracowników naukowo- dydaktycznych na zagraniczne uczelnie należy uznać obowiązkowe sprawozdania z tych pobytów składane rektorowi PWSZ. Na podstawie analizy ww. raportów, udostępnionych podczas wizytacji w biurze uczelnianego koordynatora ds. współpracy międzynarodowej można stwierdzić, że podczas takich wyjazdów następuje intensywna wymiana doświadczeń dydaktycznych, nawiązanie kontaktów międzynarodowych sprzyjających dalszej współpracy w różnych obszarach, w tym wspólnych projektów naukowych, a także doskonalenie umiejętności językowych.

Udział studentów kierunku FiR w programach międzynarodowych jest bardzo niewielki - jedynie 1 studentka w okresie od 1 lipca 2017 r. do 30 września 2017 r. zrealizowała studenckie praktyki zawodowe w Hiszpanii w ramach programu Erasmus+. Z kolei studenci zagraniczni w większym stopniu korzystają z oferty edukacyjnej na kierunku FiR, gdyż w bieżącym roku akademickim 3 studentów (2 z Turcji i 1 z Portugalii) zapisało się na ten kierunek w semestrze letnim (dane uzyskane od Uczelnianego Koordynatora ds. Współpracy Międzynarodowej PWSZ). W porównaniu z sumaryczną liczbą studentów zagranicznych przyjeżdżających w ramach Erasmus+ do PWSZ w Koninie (od roku akademickiego 2016/17 do połowy roku 2019/20 było to razem 267 studentów) mobilność międzynarodową studentów w ramach kierunku FiR należy ocenić jako bardzo słabą. W związku z tym faktem władze uczelni podjęły starania, aby internacjonalizację na tym kierunku realizować również poprzez udział studentów zagranicznych i polskich we wspólnych wydarzeniach (szczegóły ich wykaz zebrano w tabeli 7.4 Raportu samooceny). Są to zazwyczaj cykliczne imprezy integracyjne tematyczne, m.in. Erasmus Day w PWSZ w Koninie, Dzień Portugalsko-Turecki, Bowling Day, International Day, Sports Day, Erasmus Christmas Carol, Singing with Summer, wycieczki integracyjne „Konin – Stary Konin”. Interesującą propozycją wzmocnienia procesu internacjonalizacji „wewnętrznej” jest zaproponowany przez uczelnię program Buddy, w którym studenci PWSZ w Koninie sprawują opiekę nad studentami zagranicznymi studiującymi w uczelni. W praktyce przekłada się to na rozwijanie nie tylko kompetencji językowych, lecz także kompetencji społecznych i interpersonalnych oraz rozwija umiejętności organizacyjne. Ważnym celem tego projektu jest m.in. motywowanie studentów PWSZ w Koninie do realizacji części studiów lub praktyk za granicą. Z kolei żeby bardziej zintegrować studentów zagranicznych z polską uczelnią, organizowane są dla nich obowiązkowe zajęcia dotyczące kultury i języka polskiego – w semestrze letnim tego roku studenci Erasmus+ mogą wybrać wśród 4 propozycji: *Polish language for fereigners*, *Language. Mind and Culture*, *Applied Drama and Theatre*, *European integration*. Ponadto jako działanie sprzyjające procesom umiędzynarodowienia należy wskazać uruchomienie strony internetowej uczelni w językach rosyjskim i ukraińskim.

Oceniając możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich należy także dodać, że uczelnia stwarza także możliwości rozwoju kompetencji językowych pracowników, w tym także administracyjnych, zapewniając im bezpłatne kursy językowe, przy czym są oni motywowani do zdania egzaminu końcowego z języka obcego. Celem tych działań jest m.in. przygotowanie pracowników uczelni na przyjęcie większej liczby studentów z zagranicy.

Organizowanie i prowadzenie działań związanych z internacjonalizacją wewnętrzną i zewnętrzną w PWSZ w Koninie zostało funkcjonalnie przypisane Uczelnianemu Koordynatorowi ds. Współpracy Międzynarodowej oraz wydziałowym koordynatorom ds. studiów zagranicznych. Zakres ich działań obejmuje m.in.:

- obsługę administracyjną wyjeżdżających oraz przyjeżdżających nauczycieli akademickich i studentów, w tym przygotowywanie dokumentacji/ umów (od tego roku również pozaeuropejskich KA107 do Australii i Tunezji), koordynację wyboru odpowiednich przedmiotów;
- koordynacja raportów z wyjazdów zagranicznych pracowników;
- inicjowanie działań związanych z procesem umiędzynarodowienia – z informacji zebranych podczas wizytacji wynika, że są to takie działania jak np.: 1) organizowanie na początku każdego roku akademickiego obowiązkowych spotkań informacyjnych dla studentów I roku, dotyczących możliwości i procedur wyjazdów w ramach Erasmus+; 2) regularne powiadamianie pracowników i studentów o ofertach wyjazdów w ramach programów międzynarodowych (obecnie są to działania ciągłe, a do 2017/2018 była to rekrutacja raz w roku); 3) organizowanie zajęć i imprez integracyjnych; 4) koordynowanie działań w ramach programu Buddy; 5) organizacja zajęć obowiązkowych dla studentów zagranicznych oraz koordynacja oferty zajęć angielskojęzycznych na poszczególnych wydziałach.

Jako podstawowe działanie w zakresie oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia należy uznać coroczne raporty uczelnianego koordynatora ds. współpracy międzynarodowej w ramach podsumowania wdrażania Strategii Rozwoju PWSZ w Koninie. Z materiałów uzyskanych w biurze koordynatora wynika, że co roku przygotowywane są analizy szeregu wskaźników opisujących stopień realizacji działań zapisanych w strategii PWSZ w Koninie. W raportach za dwa ostatnie lata akademickie, tj. 2017/18 i 2018/19 przeanalizowano następujące wskaźniki dotyczące procesu umiędzynarodowienia:

- 1) dotyczące celu strategicznego 1. „Zwiększenie atrakcyjności i skuteczności kształcenia” i działania operacyjnego 1.2. „Przygotowanie atrakcyjnej oferty studiów w języku obcym oraz zwiększenie możliwości studiowania na uczelniach zagranicznych”:
 - działanie 1.2.1. „Rozszerzenie oferty studiów realizowanych w języku obcym” – opracowane wskaźniki: (1) Liczba przedmiotów prowadzonych w języku obcym (poza kierunkiem filologia), (2) Liczba przedmiotów prowadzonych w języku angielskim poza programem studiów (fakultety), (3) Liczba studentów zagranicznych korzystających z oferty Uczelni;
 - działanie 1.2.2. „Promowanie realizacji części studiów za granicą oraz tworzenie wspólnych programów studiów z partnerami zagranicznymi” – opracowane wskaźniki: (1) Liczba inicjatyw edukacyjnych podejmowanych z partnerami zagranicznymi, (2) Liczba uczelni zagranicznych, z których oferty korzystają studenci PWSZ Konin, (3) Liczba studentów,

- którzy brali lub biorą udział w studiach za granicą, (4) Wartość środków wewnętrznych przeznaczonych na finansowanie zagranicznych wyjazdów studentów i pracowników, (5) Wartość środków zewnętrznych pozyskanych na finansowanie zagranicznych wyjazdów studentów i pracowników, (6) Liczba wspólnych programów studiów prowadzonych z partnerami zagranicznymi;
- działanie 1.2.3. „Zwiększanie możliwości (liczba podmiotów) odbywania praktyk zawodowych za granicą” – opracowane wskaźniki: (1) Liczba umów z podmiotami/instytucjami organizującymi praktyki zagraniczne dla studentów PWSZ Konin, (2) Liczba studentów realizujących zagraniczne praktyki zawodowe.
- 2) dotyczące celu strategicznego 2. „Rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym” i działania operacyjnego 2.5. „Poszerzenie zakresu i jakości współpracy międzynarodowej”:
- działanie 2.5.1. „Rozszerzenie i umocnienie współpracy z uczelniami partnerskimi” – opracowane wskaźniki: (1) Liczba uczelni partnerskich w danym roku akademickim, (2) Liczba zagranicznych gości w danym roku akademickim, (3) Liczba wspólnych inicjatyw z partnerami zagranicznymi, (4) Liczba nauczycieli akademickich zatrudnionych w charakterze profesora wizytującego;
 - działanie 2.5.2. „Zintensyfikowanie działań zmierzających do zwiększenia liczby studentów z zagranicy” – opracowane wskaźniki: (1) Liczba studentów przyjeżdżających z zagranicy do PWSZ w Koninie w danym roku akademickim;
 - działanie 2.5.3. „Zintensyfikowanie działań w zakresie popularyzacji wyjazdów zagranicznych studentów, pracowników dydaktycznych i administracyjnych” – opracowany wskaźnik: (1) Liczba studentów, pracowników dydaktycznych i administracyjnych wyjeżdżających za granicę w danym roku akademickim.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

PWSZ w Koninie aktywnie rozwija umiędzynarodowienie programu studiów oferując studentom polskim i zagranicznym pulę przedmiotów w języku angielskim, a od tego roku również specjalność na kierunku FiR w całości prowadzoną w języku angielskim. Inne formy umiędzynarodowienia realizowane na kierunku FiR to wymiana zagraniczna wykładowców oraz szeroka oferta wymiany studentów w ramach programu Erasmus+. Dla intensyfikacji procesu umiędzynarodowienia podjęto wiele inicjatyw wspomagających, w postaci np. wspólnych imprez integracyjnych, czy też projektu Budda, a także umożliwiających podnoszenie kwalifikacji językowych pracowników uczelni. Na uczelni oraz na poszczególnych wydziałach powołane są specjalne komórki organizacyjne dla koordynacji działań związanych z umiędzynarodowieniem. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące analizę szeregu wskaźników przewidzianych w strategii uczelni, a wyniki tych przeglądów wykorzystywane są do wprowadzania różnych form intensyfikujących umiędzynarodowienie kształcenia, nie tylko na kierunku FiR, ale i w całej uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci mogą liczyć na systematyczne wsparcie nauczycieli akademickich w trakcie całego procesu kształcenia. Wykładowcy są dla nich dostępni podczas indywidualnie prowadzonych konsultacji oraz przed i po każdych zajęciach. Studenci są zachęceni do rozwoju praktycznych umiejętności, które ułatwiają wejście na rynek pracy, m. in. poprzez:

- Metody nauczania stosowane na zajęciach, np. case study (np. w ramach przedmiotu Podstawy zarządzania i marketingu)
- Wykorzystywanie na zajęciach oprogramowania, które jest stosowane również przez przyszłych pracodawców, np. Microsoft Excel (przedmiot Analiza danych finansowych z zastosowaniem Excela, SAGE Symfonia, Comarch ERP OPTIMA)
- Organizowanie wizyt studyjnych np. w Biurze Rachunkowym PROVENTO.

Wsparcie uwzględnia potrzeby studentów z niepełnosprawnością – na uczelni działa pełnomocnik rektora ds. osób niepełnosprawnych i równego traktowania, który podejmuje szereg działań np. w ostatnim czasie zorganizował kurs języka migowego dla studentów i wykładowców realizowany we współpracy z Centrum Języka Migowego CODA w Koninie i warsztaty dotyczące likwidacji barier komunikacyjnych „Współpraca z osobami z niepełnosprawnością”. Studenci kierunku cyklicznie biorą też udział w happeningu organizowanym przez Fundację na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży Otwarcie w Koninie w Światowym Dniu Osób z Zespołem Downa. Studenci z niepełnosprawnościami mogą też liczyć na ustawowe wsparcie w postaci stypendiów specjalnych oraz mają zapewnioną w regulaminie studiów możliwość ubiegania się o indywidualizację planu zajęć.

Studenci są motywowani do wyjazdów zagranicznych podczas corocznie organizowanych przez koordynatora ds. współpracy międzynarodowej i koordynatora ds. studiów zagranicznych spotkań informacyjnych. Kompetencje językowe mogą zdobyć nie tylko podczas lektoratów, ale również dzięki obowiązkowym przedmiotom prowadzonych w języku angielskim.

Wsparcie studentów wybitnych funkcjonuje w ustawowym zakresie. Wyróżniający się studenci mogą otrzymać stypendium rektora oraz ubiegać się o indywidualną organizację studiów. Na uczelni nie funkcjonuje aktywnie obecnie żadne koło naukowe lub organizacja studencka, której działalność obejmowałaby poruszanie zagadnień związanych z finansami i/lub rachunkowością.

Na uczelni działa natomiast samorząd studentów mający do dyspozycji swoje pomieszczenie na terenie uczelni. Samorząd może również po zawniaskowaniu nieodpłatnie korzystać z pozostałych pomieszczeń uczelni. Uczelnia posiada też bardzo szeroką ofertę dla studentów uprawiających sport. W ramach Klubu Uczelnianego AZS prowadzone są sekcje: piłki nożnej, piłki ręcznej, siatkówki, pływania i tenisa stołowego.

Studenci mogą zgłaszać skargi i wnioski bezpośrednio do menedżera kierunku oraz pośrednio poprzez swoich przedstawicieli w samorządzie studenckim, którzy są członkami senatu uczelni oraz każdego kolegiального organu uczelni zajmującego się sprawami studenckimi. Mogą też zgłaszać swoje uwagi anonimowo w ramach corocznej ankiety oceny jakości kształcenia.

Pełnomocnik rektora ds. osób niepełnosprawnych i równego traktowania podejmuje działania informacyjne i edukacyjne w zakresie przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji, takie jak np. organizacja warsztatów dotyczących likwidacji barier komunikacyjnych „Współpraca z osobami z niepełnosprawnością” zrealizowanych we współpracy z Fundacją na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Otwarcie”. W bieżącym roku akademickim została powołana Komisja ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji w PWSZ w Koninie. Planowany jest również cykl szkoleń dla kadry dydaktycznej i administracji z zakresu likwidowania barier architektonicznych, komunikacyjnych oraz właściwego postępowania w sytuacjach trudnych.

Studenci mają możliwość korzystania ze stypendiów socjalnych oraz stypendium rektora, są również motywowani do osiągania efektów uczenia się również dzięki temu, że w razie większej liczby chętnych o wyborze promotora i miejsca wymiany w ramach programu Erasmus decyduje średnia ocen. Szczególną motywację dla osób studiujących na kierunku stanowi też konstrukcja egzaminu dyplomowego która zakłada konieczność utworzenia portfolio przedstawiającego osiągnięcia studenta.

Obsługa administracyjna studentów umożliwia im sprawne załatwianie wszystkich bieżących spraw - dziekanat otwarty jest od poniedziałku do piątku oraz w soboty podczas zjazdów studentów niestacjonarnych. Bieżące informacje są również przekazywane przez menedżera kierunku funkcjonującym w ramach każdego z roczników starostom studenckim.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy dostępnych form wsparcia studentów w procesie uczenia się w ramach corocznie organizowanej oceny jakości kształcenia. Studenci odpowiadają na pytania dotyczące m.in. obsługi administracyjnej wydziału, obsługi administracyjnej biura stypendialnego oraz możliwości uczestnictwa w różnych inicjatywach uczelnianych (w tym organizowanych przez koła naukowe i samorząd studencki). Dysponują również możliwością przekazania dodatkowych uwag dotyczących funkcjonowania administracji uczelni. Uwagi mogą być też przekazywane w sposób formalny i nieformalny starostom studenckim. Działania podjęte w ostatnim czasie wskazują, że system ten funkcjonuje skutecznie. Wnioskiem z zeszłorocznego raportu Oceny Jakości Kształcenia był m.in. fakt, że „niektóre informacje są w opinii studentów przekazywane zbyt późno, a strona internetowa w wersji mobilnej jest mało czytelna”. Problem ten został częściowo rozwiązany wraz z wdrożeniem nowej strony internetowej. Na spotkaniu z ZO PKA studenci wskazali z kolei, że po zwróceniu się z podaniem o zmianę zasad przeprowadzenia egzaminu z języka angielskiego uczelnia uwzględniła część ich postulatów.

W świetle analizy przeprowadzonej przez ZO, rekomenduje się:

- przeprowadzenie akcji informacyjnej zachęcającej studentów wizytowanego kierunku do aktywnego uczestnictwa w kołach naukowych – pomogłoby to w rozszerzeniu systemowego wsparcia dla studentów wybitnych oraz umożliwiło jeszcze szersze wykorzystanie potencjału współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów jest prowadzone systematycznie, ma charakter kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy dopasowane do potrzeb poszczególnych grup studentów. Uwzględnia również instrumenty zachęcające studentów do zdobywania praktycznych umiejętności oraz umożliwia indywidualizację procesu kształcenia studentom wybitnym oraz studentom z niepełnosprawnościami. Uczelnia umożliwia studentom wyjazdy zagraniczne oraz rozwój umiejętności sportowych, oferuje także pełne ustawowe wsparcie stypendialne. System rozpatrywania skarg i wniosków funkcjonuje sprawnie i wskazano przykłady, które potwierdzają jego skuteczność. Obsługa administracyjna zapewnia pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich. Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd studentów, a poprzez funkcjonowanie portfolio studenckiego zachęca studentów do aktywnej działalności w samorządzie oraz angażowaniu się w dodatkowe inicjatywy organizowanej na uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Portfolio studenta – w trakcie egzaminu dyplomowego jedno z pytań dotyczy nabytych przez studenta kompetencji społecznych w trakcie studiowania na podstawie dostarczonego portfolio zawierającego: wskazane przez studenta umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w toku kształcenia, stypendia naukowe, działalność studencką i naukową w organizacjach studenckich i samorządzie, działalność na rzecz uczelni oraz działalność poza uczelnią (w tym praktyki, staże i działalność społeczną). Praktyka ta skutecznie zachęca studentów do osiągania efektów uczenia się – studenci chcąc dobrze wypaść na egzaminie dyplomowym starają się przygotować jak najszerze portfolio. Pomysł ten jest innowacyjny i uniwersalny – nadaje się do wdrożenia również na innych uczelniach i stanowi dobry punkt odniesienia w kontekście metod motywacji studentów. Portfolio jako część egzaminu dyplomowego zachęca też studentów do dodatkowej działalności społecznej, co pozostaje w zgodzie z wartościami etycznymi jakie powinny promować uczelnie.

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje o studiach są dostępne na stronie internetowej uczelni. Strona jest dostosowana do użytku zarówno na komputerze jak i z urządzeń przenośnych, w tym smartfonów i tabletów. Dostępna jest możliwość zmiany wielkości fontu oraz tryb zwiększonego kontrastu, który ułatwia dostęp do informacji osobom z niepełnosprawnościami. Ustawowo wymagane dokumenty, w tym statut, strategia, regulamin studiów i regulamin świadczeń dla studentów, programy studiów oraz zasady i tryb przyjmowania na studia są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej. Wszystkie sylabusy dostępne są online, jednak tylko dla osób (studentów i pracowników) posiadających konto w systemie USOS. Wymienione wcześniej dokumenty są udostępnione w formie plików .pdf z warstwą tekstową,

co ułatwia znalezienie odpowiedniego fragmentu tekstu oraz umożliwia korzystania z plików w programach ułatwiających odczytanie/odsluchanie tekstu osobom z niepełnosprawnościami. Strona jest zbudowana w sposób przyjazny dla użytkownika, a poruszanie się po niej jest intuicyjne. Publicznie dostępny regulamin studiów zawiera informacje dotyczące uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasady dyplomowania. Zakładka „Studia” na stronie internetowej uczelni przedstawia charakterystykę studiowania na ocenianym kierunku. Dodatkowo strona internetowa zawiera informacje dotyczące wsparcia w procesie uczenia się, w tym nt. dostępnych stypendiów i dyżurów nauczycieli akademickich. Na stronie internetowej znajdują się również wszelkie niezbędne informacje dotyczące systemu weryfikacji efektów uczenia się, w tym potwierdzania efektów uczenia się. Część zakładek nie jest dostępna z poziomu strony głównej, można je natomiast znaleźć z poziomu wyszukiwarek internetowych i wyszukiwarki umieszczonej na stronie. Ma to związek z trwającym procesem unowocześnienia portalu internetowego uczelni i dostosowywania go do najnowszych standardów. Wszystkie kluczowe zakładki, są na bieżąco aktualizowane. Z perspektywy studentów łatwość dostępu do treści umieszczanych na stronie internetowej poprawiła się w ostatnim czasie, od czasu wdrożenia nowej wersji strony internetowej. Strona w zakresie najważniejszych treści została przetłumaczona na język angielski, rosyjski i ukraiński. Uczelnia prowadzi monitorowanie przejrzystości treści ogłoszeń zamieszczanych na stronie internetowej podczas corocznej ankiety oceny jakości kształcenia dokonywanej przez studentów. Badania ma jednak formę pytania zamkniętego co uniemożliwia przekazanie konkretnych uwag. Brak natomiast podobnego pytania w ankiecie skierowanej do nauczycieli akademickich - uczelnia nie posiada sformalizowanych procedur monitorowania zgodności treści publikowanych na stronie internetowej z oczekiwaniami pozostałych (innych niż studenci) grup odbiorców. Kompleksowość przekazywanych informacji oraz ostatnie udoskonalenia strony internetowej uczelni, takie jak dostosowanie jej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz urządzeń mobilnych, wskazują jednak na to, że uczelnia pracuje nad poprawą dostępu do informacji publicznej.

W świetle analizy przeprowadzonej przez ZO, rekomenduje się:

- dodanie w widocznym miejscu na stronie internetowej przycisku „Zgłoś uwagę” lub równoważnego, umożliwiającego bieżące zgłaszanie problemów/pomysłów na udoskonalenie dostępu do informacji przez wszystkie grupy interesariuszy, w tym szczególności: studentów, pracowników, kandydatów na studia oraz przedstawicieli otoczenia społecznego-gospodarczego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Strona w języku polskim jest dostępna dla szerokiego grona odbiorców dzięki dostosowaniu do urządzeń przenośnych i posiadaniu funkcji ułatwiających dostęp do informacji osobom z niepełnosprawnościami. Wszystkie kluczowe treści takie jak: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów zawierający efekty uczenia się oraz przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe są dostępne publicznie. Wymagane przez ustawę PSWiN dokumenty są opublikowane w BIP w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nimi (plik .pdf z warstwą tekstową). Ostatnie zmiany na stronie internetowej będące efektem wniosków wyciągniętych z ocen jakości kształcenia dokonanej przez studentów i raportem Uczelnianego Zespołu

ds. Oceny Jakości potwierdzają, że uczelnia zachowuje staranność w doskonaleniu dostępu do informacji publicznej oraz bieżącej aktualizacji treści umieszczanych na stronie internetowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uczelni od wielu lat funkcjonuje System Zarządzania Jakością Kształcenia (dalej System). Funkcjonowanie Systemu reguluje wiele wewnętrznych aktów prawnych, a ramowe zasady funkcjonowania systemu określone są w Zarządzeniu nr 83/2019 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koninie z dnia 5 września 2019 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zarządzenie określa strukturę organizacyjną funkcjonowania Systemu oraz określa osoby odpowiedzialne za jego funkcjonowanie. Nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni sprawuje Rektor, natomiast dziekan koordynuje System na poziomie Wydziału. Oprócz dziekana nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem finanse i rachunkowość sprawują: menedżer kierunku oraz kierownik Katedry Nauk Ekonomicznych. Kompetencje i zakres odpowiedzialności ww. osób zostały w sposób ogólny określone w Statucie PWSZ w Koninie, a także w sposób indywidualny w imiennych zakresach obowiązków powierzonych ww. osobom przez rektora PWSZ w Koninie. Kluczową rolę merytoryczną w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość odgrywa przede wszystkim kierownik katedry i dziekan wydziału.

Wsparciem merytorycznym dla ww. osób są komisje ds. oceny jakości kształcenia na poziomie Uczelni oraz na Wydziale. Skład komisji obejmuje przedstawicieli wszystkich najważniejszych interesariuszy zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych.

Proces zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury, które uzupełniane są poprzez nieformalne praktyki przyjęte na Uczelni. Zarządzanie programem studiów odbywa się przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Zaznaczyć należy, że ze względu na wysoki udział prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość to jednocześnie nauczyciele akademicy i praktycy w zakresie działalności zawodowej objętej kierunkiem studiów. Platformą wymiany informacji pomiędzy interesariuszami jest z jednej strony ich udział w zespołach ds. oceny jakości kształcenia, a z drugiej udział w posiedzeniach Kolegium Wydziału. Zauważyć należy, że Uczelnia wypracowała szereg nieformalnych praktyk pozwalających np. na monitorowaniu aktualności programu studiów i zgłaszanie uwag w tym zakresie czy inicjowanie powstania nowej specjalności.

Program studiów jest formalnie zatwierdzany przez Senat Uczelni oraz Radę Wydziału (obecnie Kolegium Wydziału), co zapewnia również udział kluczowych interesariuszy na etapie przed jego zatwierdzeniem. Cały program i plan studiów konsultowany jest również z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Senat Uczelni w drodze uchwały corocznie określa warunki, trybu, terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne oraz sposoby jej przeprowadzania, w szczególności kryteria przyjęcia kwalifikacji kandydatów.

Uczelnia na ocenianym kierunku przeprowadza systematyczną ocenę programu studiów. Ocena ta obejmuje wszystkie istotne elementy procesu kształcenia i dokonywana jest na poziomie poszczególnych przedmiotów, jak i całego kierunku. W tym zakresie narzędziami są formularze przedmiotowych i kierunkowych efektów uczenia się, wypełniane oddzielnie. Ocena osiągnięcia przez studentów kierunkowych efektów kształcenia jest dokonywana przez kierownika Katedry Nauk Ekonomicznych w porozumieniu z pracownikami prowadzącymi zajęcia na kierunku. Oceny przedmiotowych efektów uczenia się dokonują prowadzący poszczególne przedmioty. W obydwu formularzach wskazywane są te efekty uczenia się, z osiągnięciem których studenci mają stosunkowo największe i najmniejsze problemy, a także formułowane są wnioski, co do koniecznych zmian w procesie dydaktycznym w kolejnym roku. Wnioskowane zmiany dotyczą oceny zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy, ale także oceny poprawności systemu nakładu pracy studenta, treści programowych, metod kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się.

W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku). Interesariusze zewnętrzni wyrażają swoją opinię dotyczącą efektów i programu studiów na szczelbku Katedry i Wydziału. Służą temu cykliczne spotkania pracowników Katedry Nauk Ekonomicznych, której większość stanowią pracownicy pracowników, którzy są zatrudnieni na co dzień w różnych przedsiębiorstwach i instytucjach oraz zebrania Rady Programowej kierunku FiR. Najliczniejszą grupę tego gremium stanowią m.in. reprezentant Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, biegły rewident, główny księgowy, właściciel biura rachunkowego, przedstawiciel towarzystwa ubezpieczeniowego, prezes banku spółdzielczego. Na szczelbku Uczelni strategiczne kwestie związane z efektami uczenia się i programu studiów na kierunku FiR rozpatrywane są w ramach Konwentu PWSZ w Koninie, którego członkami są także przedstawiciele otoczenia Uczelni.

Ponadto wykorzystywanych jest szereg narzędzi służących monitorowaniu procesu kształcenia m.in.: arkusze hospitacji zajęć dydaktycznych, ankiety oceny nauczycieli, ankiety oceny jakości kształcenia wypełniane przez nauczycieli i studentów, protokoły analizy zgodności zagadnień egzaminacyjnych z efektami uczenia się, arkusze samooceny jakości kształcenia na kierunku, sprawozdania z przebiegu praktyk zawodowych oraz sprawozdania z monitorowania losów absolwentów.

Zaznaczyć należy, że Uczelnia ma dobrze rozwiniętą część analityczną – diagnostyczną WSZJK. Podstawowym dokumentem opracowywanym przez Uczelnianą Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia jest coroczny raport z oceny jakości kształcenia w PWSZ w Koninie.

W raporcie zestawione są, w różnych przekrojach, wyniki oceny jakości kształcenia dokonywane m.in. przez studentów i przez nauczycieli akademickich. Analiz zawarte w Raporcie obejmują wszystkie istotne elementy procesu dydaktycznego, m.in.: osiąganie efektów uczenia się, proces dyplomowania, mobilność studentów, monitorowanie karier zawodowych, infrastrukturę dydaktyczną, księgozbiór biblioteki, rozwoju nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych. Część analiz oparta jest o wskaźniki ilościowe, np.: wskaźnik sprawności kształcenia, wartość inwestycji w sprzęt

unowocześniający oprzyrządowanie dydaktyczne, liczba absolwentów PWSZ w Koninie zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy – z podziałem na kierunki. W Raporcie, w oddzielnych częściach zawarte są również wnioski oraz zalecenia, m.in. w takich obszarach jak proces kształcenia oraz obsługa administracyjna procesu dydaktycznego. Wnioski i zalecenia formułowane są w sposób zrozumiały i jednoznaczny, co przy istnieniu formalnych procedur i nieformalnych praktyk informacja taka jest wykorzystywana w celu doskonalenia programu studiów.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana zewnętrznej ocenie po raz pierwszy.

WSZJK obejmuje formalne procedury dotyczące m.in. cyklicznej oceny jakości kształcenia, ustalania propozycji zadań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni, doskonalenia jakości kształcenia oraz cykliczną ewaluację funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Studenci ocenianego kierunku uczestniczą w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia pośrednio poprzez swoich przedstawicieli w senacie uczelni, którzy mają możliwość zaprezentowania stanowiska studentów dotyczącego programu studiów. Samorząd wyraża również opinię w sprawie programów kształcenia przed ich uchwaleniem. Studenci posiadają również przedstawicieli w każdym z organów kolegialnych mających wpływ na politykę jakości uczelni oraz programy studiów: uczelnianej i wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz kolegium Wydziału Nauk Ekonomicznych i Technicznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia funkcjonujący w Uczelni ma zbudowaną strukturę instytucjonalną, w ramach której wskazano osoby i podmioty, które mają określone zadania i przypisaną odpowiedzialność w zakresie jakości kształcenia. Kluczową rolę merytoryczną pełni Wydziałowa Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia, jednocześnie wskazane są podmioty odpowiedzialne za jakość od menedżera kierunku do Rektora. W Uczelni dobrze działa system zarządzania programem studiów. Projektowanie, realizacja i monitorowanie programu studiów objęte są formalnymi procedurami, które są uzupełnione nieformalnymi praktykami. Elementem tego systemu jest jego część analityczno – diagnostyczna. W ramach WSZJK opracowywanych jest szereg analiz i dokumentów, z których najważniejszym jest Raport z oceny jakości kształcenia. Zawiera on wnioski i zalecenia wykorzystywane w doskonaleniu programu studiów. W funkcjonowanie WSZJ zaangażowani są interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana zewnętrznej ocenie po raz pierwszy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Nie dotyczy. Kierunek nie był dotychczas oceniany przez PKA.